

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แก้วตา ยาวะโนภาส

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2566

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แก้วตา ยาวะโนภาส

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มกราคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE PARTICIPATION LEVEL OF PEOPLE IN THE CREATING OF THE BANHEEB
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION DEVELOPMENT PLAN,
UTHAI DISTRICT PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

KAEWTA YAVANOPAS

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Public Administration Degree in Public Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

January 2023

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อนักศึกษา นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส

รหัสนักศึกษา 76377053

หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณชนัง ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สืบวงศ์ กาพวงศ์ กรรมการ

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 24 พฤศจิกายน 2565 ภาคเรียนที่ 1/2565

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มกราคม พ.ศ. 2566

แก้วดา ขาวะโนภาส. (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 131 หน้า. อาจารย์ที่

ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 351 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบแอลเอสดี

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ร่องลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และ 2) ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ลายมือชื่อนักศึกษา.....

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2565

Kaewta Yavanopas. (2023). **Participation of the People in the Development Plan of Ban Heep Subdistrict Administrative Organization, Uthai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province.** An Independent Study for the Master of Public Administration in Public Administration Program, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. 131 pp. Advisor: Assistant Professor Nalaumon Anusonphat, Ph.D.

ABSTRACT

The purposes of the study were to: 1) examine the level of participation of the general public in the creation of local development plans; and 2) compare the levels of participation of the general public in the creation of local development plans as categorized by personal factors. The sample was 351 registered voters who were at least 18 years old and lived in Ban Heep Subdistrict Administrative Organization, Uthai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The research tool was a questionnaire with a reliability of 0.94. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, least significant difference (LSD).

The results revealed as follows: 1) the degree of public participation in the creation of local development plans in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province's Ban Heep Subdistrict Administrative Organization was at its highest level ever overall. Participation in the operation had the highest average, followed by decision-making participation. The aspect of involvement in monitoring and evaluation had the lowest average score; and 2) people from different educational backgrounds participated differently in the creation of local development plans relating to the aspects of decision-making and participation in benefits in the Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, Uthai District, and Ban Heep Subdistrict Administrative Organization, with a statistical significance level of .05.

Faculty Humanities and Social Sciences Student's signature
Program Public Administration Advisor's signature
Academic year 2022

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะให้แนวทางพร้อมทั้งเสียสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ อย่างดียิ่งจนการศึกษานี้เสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านวิชาการ ขอบคุณประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัยทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตลอดการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย ที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณความเพียรพยายามของตนเองที่มุ่งมั่นตั้งใจและอดทนจนทำให้วิจัยฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยไปด้วยดี

แก้วตา ยาวะโนภาส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ซ
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
สมมุติฐานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	8
ความหมายของประชากรศาสตร์	8
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	10
ความหมายของการมีส่วนร่วม	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	12
ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา	14
ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน	14
รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ความหมายของการวางแผน	19
	ความสำคัญของการวางแผน	20
	ประโยชน์ของการวางแผน	20
	ข้อจำกัดในการวางแผน	21
	หลักพื้นฐานในการวางแผน	22
	หลักการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม	23
	การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	25
	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี	25
	แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	37
	ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น	37
	ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	39
	วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น	40
	องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น	43
	สภาพทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	46
	เอกสารวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
3	วิธีดำเนินการวิจัย	61
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล	66
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	71
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน.....	79
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
สรุปผลการวิจัย	96
อภิปรายผลการวิจัย	98
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	102
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	113
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลในการวิจัย	120
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	124
ภาคผนวก ง ผลการทดสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)	129
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือ	135
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	137
ประวัติย่อผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามพื้นที่หมู่บ้าน	62
2 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	69
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	72
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ.....	73
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	74
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล	76
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม	78
8 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ	79
9 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ	80
10 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามระดับ การศึกษาเป็นรายคู่	82
12 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกตาม ระดับการศึกษาเป็นรายคู่	83
13 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ	84
14 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่	86
15 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้	87
16 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	88
17 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำแนกตามหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่เป็นรายคู่	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล จำแนกตาม หมู่บ้านที่อาศัยอยู่เป็นรายคู่	92
19	การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	94

Graduate School ARU.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (2540, หน้า 83-89) เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นเอง ย่อมทราบปัญหาความต้องการในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งก็จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองสามารถทราบปัญหาดังกล่าว และนำข้อมูลต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ตลอดจนการอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในช่วงที่ผ่านมาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านหีบได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจอำนาจหน้าที่ โดยมีการประชุมประชาคมท้องถิ่นระดับหมู่บ้านและในระดับตำบล เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการ และรวบรวมปัญหาความต้องการดังกล่าวไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ย่อมรู้ปัญหาความต้องการของตนเองมากที่สุด และทำให้ทราบข้อมูลปัญหาความต้องการจากประชาชนอย่างแท้จริง อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน ตลอดจนการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (อकिन รพีพัฒน์, 2558)

แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายอย่าง

เป็นระบบ หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่นก็คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการกำหนดแนวทางการพัฒนา หากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาให้ชัดเจนแล้ว การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อย ๆ เมื่อมีปัญหาและความต้องการเกิดขึ้นก็กำหนดแนวทางการดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งนอกจากจะต้องแก้ไขปัญหาย่างซ้ำซ้อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้มีปัญหาความรุนแรงเกิดขึ้นจนเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแก้ไขได้ (พรณี ม่วงศรีจันทร์, 2556)

การให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น การหาแนวทางแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนการแก้ปัญหา รวมทั้งการร่วมปฏิบัติในกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นที่จัดขึ้นในชุมชน และประเมินผลงานกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประชาชนได้รับการลงมือกระทำกิจกรรม โดยเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และทำให้ทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง และทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนั้นยังช่วยให้ประชาชนเกิดการคิดเป็น ทำเป็น และยังมีความรู้สึกว่ากิจกรรมเหล่านั้นพวกตนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโครงการอย่างแท้จริง การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงถือเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว (ณัฐศรีชัย อารยะพงศ์, 2563)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอีกส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบนั้นอยู่ในระดับที่น้อยมาก และกลุ่มที่เข้าร่วมส่วนมากจะเป็นกลุ่มเดิม และประชาชนยังไม่เล็งเห็นความสำคัญและตระหนักในการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่เมื่อเกิดปัญหาและความต้องการเกิดขึ้น ประชาชนเรียกร้องขอจัดทำโครงการพัฒนาตำบลต่าง ๆ เร่งด่วน ซึ่งมักจะพ้นห้วงเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงประเด็นของปัญหาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ การที่จะทำให้ปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นคลคลงนั้น ประชาชนทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ประเด็นปัญหา หรือความต้องการต่าง ๆ ในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้ได้ความต้องการที่แท้จริงเพื่อให้ได้นำประเด็นปัญหาเหล่านั้นมาปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบยังไม่เคยวัดระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน อีกทั้งเพื่อในการดำเนินงานที่ผ่านมา มีข้อจำกัดที่ยังมีการดำเนินงานบางประเด็นจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขปัญหา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การจัดทำแผนในแต่ละครั้งนั้นประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลให้มากที่สุด และส่งผลให้ตำบลทำงานด้วยความโปร่งใส สามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้ตรงตามสภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษา ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ประเด็นหลัก คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ได้แบ่งตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ประเด็นหลัก คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษาประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งหมด 2,848 คน (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2564 : สำนักทะเบียนอำเภอดุขไทย) จากนั้นนำมาหากลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรที่แน่นอนโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ .05 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 351 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษา ได้ศึกษาเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน เมษายน ถึง สิงหาคม พ.ศ.2565 รวมระยะเวลา 5 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาของท้องถิ่น โดยเกิดขึ้นจากประชาชนในท้องถิ่นที่มีการรวมตัวกันจัดทำแผนขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองตามที่ต้องการ โดยประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการและร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประสานงานจัดทำหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้ ตลอดจนได้ร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ พร้อมทั้งได้รับความสะดวกและได้รับประโยชน์จากโครงการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนให้ความสนใจและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีการตรวจสอบถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตลอดจนให้ข้อคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานนั้น ๆ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2558 แก้ไขเพิ่มเติม

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมุติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีกรอบแนวคิดที่มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ได้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัยเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Graduate School ARU.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา ค้นคว้า และนำแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบแนวคิด และ แนวทางการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
5. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
6. เอกสารวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ความหมายของประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2548, หน้า 41) กล่าวว่า การแบ่งส่วนตลาดตามตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ครอบครัวจำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะงานประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ และสถิติที่วัดได้ของประชากรและช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมายในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรมช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้น ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิผลต่อการกำหนดตลาดเป้าหมายคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน

ศิริพันธ์ ถาวรทวิวงศ์ (2543 อ้างอิงใน นุชศรา เถยบำรุง, 2560, หน้า 12) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยด้าน จิตวิทยาและสังคม ได้แก่ อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ สถานภาพสมรส ภาษาการศึกษา ที่อยู่ เป็นต้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ลักษณะที่ติดตัวมาโดยกำเนิด (Ascribed characteristics)

เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ และวัฒนธรรม ได้แก่ อายุ เพศ ภาษาพูดศาสนา เชื้อชาติ สัญชาติ

2) ลักษณะที่หามาได้จากสังคมในภายหลัง (Achieved characteristics) ได้แก่ ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากร สถานภาพสมรส รายได้ การศึกษา อาชีพ ซึ่งบุคคลสามารถหาได้โดยแสดงความสามารถตามที่สังคมกำหนด

อดุลย์ จาตุรงคกุล (2543, หน้า 38-39) กล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ รวมถึงอายุ เพศ วงจรชีวิตของครอบครัว การศึกษา รายได้ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญต่อการตลาดเพราะมันเกี่ยวข้องกับอุปสงค์ (Demand) ในตัวสินค้าทั้งหลาย การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ชี้ให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของตลาดใหม่ และตลาดอื่นก็จะหมดไป หรือลดความสำคัญลง

ชิฟฟ์แมน และไวเซนบลิต (Schiffman and Wisenblit อ้างถึงใน นภาพรรณ คณานุรักษ์, 2556) ได้กล่าวว่าการแบ่งส่วนตลาดประชากรทำได้ โดยการแบ่งกลุ่มของผู้บริโภคตามอายุ รายได้ เชื้อชาติ เพศ การประกอบอาชีพ สถานสมรส ประเภทและขนาดของใช้ในครัวเรือน และที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตัวแปรเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เชิงประจักษ์และสามารถชักถามหรือสังเกตได้อย่างง่ายดาย สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักการตลาดได้จำแนกผู้บริโภคแต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน เช่น กลุ่มอายุ หรือกลุ่มรายได้ เช่นเดียวกับระดับชนชั้นทางสังคมที่จะถูกกำหนด โดยวัตถุประสงค์การคำนวณดัชนีการชีวัด 3 ตัวแปร คือ รายได้ (จำนวนเงินเดือน) ระดับการศึกษา (การศึกษาสูงสุด) และอาชีพ (ระดับตำแหน่งจะเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ และภายหลังในด้านที่อยู่ของผู้บริโภคหรือหัตถ์ปริญญ์สามารถใช้ข้อมูลร่วมกัน ทำให้ทราบถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของผู้บริโภค

สุนทรี พชรพันธ์ (อ้างถึงใน ธัญญชยา อ่อนคง, 2553, หน้า 13-14) ได้ให้คำอธิบายความหมายเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ว่าบุคคลแต่ละคนนั้นมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งลักษณะที่มองเห็นได้จากภายนอกที่บุคคลคนอื่นสามารถมองเห็น ได้และลักษณะภายในจิตใจ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้สังคม และศาสนา เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ทราบถึงประชากรศาสตร์ได้ชัดเจนขึ้น อีกทั้งคนที่มีความลักษณะทางประชากรศาสตร์ ที่แตกต่างกันก็อาจจะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกันเช่นกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรของลักษณะประชากรศาสตร์สรุปได้ว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยที่นิยมนามาใช้ศึกษากันมากที่สุดได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา

ตาราง 1 สรุปตัวแปรที่สำคัญของแนวคิดด้านประชากรศาสตร์

แนวคิด	ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2548)	ศิริพันธ์ ถาวรทิวังษ์ (2543)	อดุลย์ จาตุรงคกุล (2543)	ชิฟฟ์ แมน และไวเซนบลิท (2556)	สุนทรี พชรพันธ์ (2553)	รวม
1. อายุ	/	/	/	/	/	5
2. ระดับการศึกษา	/	/	/	/	/	5
3. เพศ	/	/	/	/	/	5
4. รายได้	/	/	/	/	/	5
5. อาชีพ	/	/	-	/	/	4
6. สถานภาพ	/	/	-	-	/	3
7. สถานะทางสังคม	/	-	-	-	-	1
8. ศาสนา	-	/	-	-	/	3

จากตาราง 1 สรุปสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ จำนวน 5 แนวคิด พบว่าแนวคิดด้านประชากรศาสตร์เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา เพศ รายได้ อาชีพ สถานภาพ ศาสนา และสถานะทางสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีความหมายที่เข้าใจกันโดย เป็นหลักสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจ ภาครัฐจะต้องเปิด

โอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความโปร่งใส และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วม มีการอธิบายได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543) ได้กล่าวสรุป ความหมายคำอธิบายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการพัฒนาดังแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจการระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543) ให้กล่าว ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง ผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัตินั้น ๆ เหตุผลเบื้องต้นของการที่คนมารวมกันได้ ควรจะต้องมีการตระหนักว่า ปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่ม หรือทำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

เจริญ ภัทระ (2540) ได้อธิบาย ความหมายความเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความพร้อมของประชาชนหรือชุมชนในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองด้วยการร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็น

ศลิษา หมัดลิ่ง (2549) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมของชุมชนร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาการดำเนินการ และกิจกรรมในชุมชนโดยร่วมวางแผนโครงการ ร่วมปฏิบัติงานในลักษณะของการเสียสละแรงงาน บริจาคเงิน วัสดุสิ่งของ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และร่วมติดตามผลงานด้วยความสมัคร เพื่อพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดเข้ากันกันว่าไว้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการ และความหมายพึงประสงค์ของกลุ่ม หรือองค์กร

อภิชัย พันธเสน (2539) อธิบายความหมาย คือ การมีส่วนร่วมเป็นการสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วม โดยการลดช่องว่างของการสื่อสารระหว่างภาครัฐกับประชาชน ทั้งที่ในความเป็นจริง

อิทธิพลทางการเมือง และเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แทรกเข้าไปในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ อำนาจในการตัดสินใจที่เน้นเรื่องอำนาจ และการควบคุมโดยมีกิจกรรมร่วมกันของประชาชน

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์ (2543) มีความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนซึ่งประกอบด้วย บุคคล กลุ่ม และองค์กรที่มีส่วนร่วมในกระบวนการรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น ชี้ประเด็นปัญหา การตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การรับประโยชน์ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ การติดตามประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรค

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานที่สนับสนุนและเปิดโอกาสให้กลุ่มคน ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมกันคิดแก้ไขปัญหา ชี้ประเด็นปัญหา วางแผน การกำหนดนโยบาย การติดตามประเมินผล ตรวจสอบการใช้อำนาจภาครัฐ โดยเน้นการสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วม เพื่อลดช่องว่างระหว่างภาครัฐกับประชาชน ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในการมีส่วนร่วมนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเป็นอย่างมาก จึงมีการกำหนดเป็นทฤษฎีในการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมกับภาวะผู้ตาม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม หรือภาวะผู้ตาม ทฤษฎีนี้ได้รับความสนใจจากนักวิชาการส่วนใหญ่ น้อยมาก เนื่องจากนักวิชาการคิดว่าหากองค์กรมีภาวะผู้นำที่ดี ก็จะพลอยมีภาวะผู้ตามดีไปด้วย เป็นการมองค่อนข้างแคบ เพราะนอกจากจะมองปรากฏการณ์เพียงด้านเดียวแล้วการที่นักวิชาการให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วมหรือภาวะผู้ตามนั้นพอสรุปสาเหตุหลายประการด้วยกัน คือ ประการแรก นักวิชาการบางคนอาจไม่แน่ใจว่าองค์กรมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ที่จะต้องให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการที่สอง ผู้คนยังไม่แน่ใจในวัตถุประสงค์ของการยอมให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมคืออะไรกันแน่ ประการที่สาม หากผู้นำยอมให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว ผู้ตามเหล่านั้นได้แก่ใครบ้าง ผู้ตามทั้งหมด หรือเฉพาะผู้ตามที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้นำเท่านั้น และประการสุดท้าย หากผู้นำยอมให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว ผู้ตามควรจะมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด และลักษณะการมีส่วนร่วมเช่นนั้น สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามอย่างไรบ้าง (ดิน ปรัชญพฤทธิ, 2539)

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมอาจมีอยู่มากมายหลายทฤษฎีด้วยกัน แต่ละทฤษฎีการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มกลุ่มใหญ่ ๆ คือ ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) และทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy)

1.1 ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำ และถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งถอดถอนผู้นำ เป็นเครื่องหมายของการที่จะให้หลักประกันกับการบริหารงาน อย่างไรก็ดีทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวางโครงการสร้างสถาบันเพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น เช่น การเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งโดยคะแนนลับ และการประชุมหารือประจำปี จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมตามนัยของทฤษฎีนี้มิได้เปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กรอย่างแท้จริง และที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจ ได้แก่ บรรดาผู้นำต่าง ๆ ที่เสนอตัวเข้ารับสมัครเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นแค่ไม้ประดับเท่านั้น

1.2 ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแค่เข้าพิจารณาเลือกตั้ง หรือถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของนโยบาย ยิ่งกว่านั้นทฤษฎีนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษาและพัฒนาทางการเมือง สังคมที่มีความรับผิดชอบ คือ มองว่าการไม่ยอมให้มีส่วนร่วมนับว่าเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม

จันงศ์ อภิวัฒน์สิทธิ์ (2540) กล่าวว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อกัน หรือปฏิสัมพันธ์ในสังคมนั้นไม่ว่าในระดับบุคคล หรือระดับกลุ่มเราจะเห็นว่ามียู่ 5 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ ความร่วมมือ การแข่งขัน ความขัดแย้ง การประนีประนอมและการกลืนกลาย ซึ่งทั้ง 5 รูปแบบนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้

2. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผน

2.1 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผนของทราวิส (Travis) ทราวิส Travis ได้เสนอทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผนสมอง การให้ความรู้ และการประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนสิ่งเหล่านี้เขาถือว่าเป็น การตกแต่งทิศทางของกระบวนการวางแผน และชี้ให้เห็นว่าในการวางแผนทุกระดับ จะประกอบด้วย 1) สมอง 2) กระบวนการวางแผนและการออกแบบเบื้องต้น 3) กระบวนการออกแบบและการลงมือพัฒนา 4) กระบวนการเตรียมการทุกขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน สิ่งสำคัญ คือ การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้เกิดการยอมรับไม่มีปฏิกิริยาต่อต้าน (ประชุม รอดประเสริฐ, 2539, หน้า 114-115)

2.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผนของ เอ็มซี โคนัลด์ (Mc. Donald) ได้เสนอทฤษฎีจุดเน้นเกี่ยวกับโอกาสเกิดศักยภาพในการมีส่วนร่วมของกลุ่มผลประโยชน์ โอกาสความตระหนักและโอกาสในการกระทำ การวางแผนจะต้องเกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์เหล่านั้นมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในการวางแผน จึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในขั้นตอนต่าง ๆ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2539, หน้า 116-117)

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การพัฒนานั้นหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนต่างมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ดังนี้ (สมนึก ปัญญาสิงค์, 2532, หน้า 276-277)

4.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถสร้างการยอมรับในคุณค่าของสังคมและวัฒนธรรมภายในชุมชนได้ และบางครั้งสามารถเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานของชุมชนที่ไม่พึงปรารถนาได้อีกด้วย

4.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นวิธีการที่สามารถสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

4.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นการระดมเอาพลังความคิด พลังกาย พลังใจ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนออกมาใช้ประโยชน์ต่อชุมชน

4.4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจ

4.5 การมีส่วนร่วมของชุมชนสอดคล้องกับปรัชญาทางสังคมและการเมือง (Social Political Philosophy) ที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนา วางแผนดำเนินการและประเมินผล

4.6 การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งการพัฒนาใด ๆ ก็ตามถ้าขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมแล้วกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ ก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะประสบความล้มเหลวในที่สุด

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา 5 ขั้นตอน (บุญชร แก้วส่อง, 2531, หน้า 15-19) ได้อธิบาย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มพัฒนาเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา กำหนดความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ และหาแนวทางการดำเนินงานตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือการเข้าร่วมบริหารงานประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้จากการพัฒนา หรือยอมรับผลกระทบอันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุ และจิตใจที่แสดงออกมาในเชิงรูปธรรมต่อสังคมหรือบุคคลก็ตาม

ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินผลการพัฒนาที่ได้กระทำไปว่าสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งการประเมินอาจปรากฏในรูปของการประเมินย่อย (Formative Evaluation) อันเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าที่ทำเป็นระยะ ๆ หรือการประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) อันเป็นการประเมินผลโดยรวมหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ

2. ขั้นตอนของยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชนบท แมกซ์โลว์เดอร์มิลค์ และดับบลิว โรเบิร์ตโลโดส (Max Lowdermilk and W. Robert Laitos) (อ้างถึงใน อนงค์ พัฒนจักร, 2535, หน้า 34) ได้เสนอไว้ ดังนี้

2.1 การสำรวจขั้นต้น (Preliminary Reconnaissance)

2.2 การศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority Problem Identification Studies)

2.3 การแสวงหาแนวทางแก้ไข (Search for Solution)

2.4 การกำหนดแนวทางแก้ไข (Assessment of Solution)

2.5 การปฏิบัติตามโครงการ (Project Implementation)

2.6 การประเมินโครงการ (Formal Project Evaluation)

2.7 การพิจารณาทบทวนโครงการเพื่อดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ (Project Reconsideration of Completion)

3. การแบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ขั้นตอน เจมส์ คีดี ปิ่นทอง (อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ ปัทมา, 2550, หน้า 25) ได้ดังนี้

- 3.1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- 3.2 การมีส่วนร่วมในการค้นการวางแผนดำเนินกิจกรรม
- 3.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
- 3.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น บุคคลและสมาชิกจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมดังมีผู้ได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาของ (ไพรัตน์ เตชะรินทร์, 2530, หน้า 35) ได้อธิบาย ดังนี้

1.1 องค์กรประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ มีการร่วมตัวกันเองเป็นกลุ่มขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เพื่อร่วมทำประโยชน์ต่อส่วนร่วมหรือสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการหรือองค์กรเอกชน เช่น ลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มออมทรัพย์

1.2 องค์กรประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เป็นองค์กรที่ประชาชน ทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียน หรือตามที่กฎหมายบัญญัติบทบาทหน้าที่ไว้ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน สภาตำบล

1.3 ตัวแทนบุคคล หรือตัวแทนองค์กรเอกชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการประสานงานในกิจกรรมของรัฐบาล

2. รูปแบบของการมีส่วนร่วมของ โจเซ่ เอ แอกบายนี (Jose A.) ได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 16 รูปแบบ คือ (จอห์น วุฑฒิกฤตกรรมรักษา, 2526, หน้า 33-34)

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการประชุม
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการ
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ
- 2.4 การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวน
- 2.5 การมีส่วนร่วมในการสัมภาษณ์
- 2.6 การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้บริโภค
- 2.7 การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ริเริ่ม

- 2.8 การมีส่วนร่วมในผู้ใช้งาน
- 2.9 การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์
- 2.10 การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- 2.11 การตีปัญหาให้กระจ่าง
- 2.12 การออกเสียงสนับสนุน
- 2.13 การออกเสียงเลือกตั้ง
- 2.14 การใช้โครงการที่เป็นประโยชน์ให้ถูกต้อง
- 2.15 การช่วยเหลือในการรักษาโครงการ
- 2.16 การเป็นสมาชิก

อकिन รพีพัฒน์ (2550) ได้สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะทำให้เกิดผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะในเรื่อง ความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่าลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of needs) คือ ความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปมาก มีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

1.1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival needs) ได้แก่ ความต้องการทางด้านอาหาร ยา เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ

1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (Safety and security needs) ได้แก่ ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

1.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Self-esteem needs) ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถและความสำคัญของบุคคล

1.5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (Self-actualization needs) เป็นความต้องการในระบบสูงสุดที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเอง เพื่อจะ

พัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นแนวทางที่ดีที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National morale) คนเรามีความต้องการทางกายและใจถ้าคนมีขวัญดีพอผลของการทำงานจะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ นั่นเอง การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การไม่เอารัดเอาเปรียบ การให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อใดก็ตามถ้าคนทำงานมีขวัญดีจะเกิดสำนึกในความรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคลและขวัญของกลุ่ม ดังนั้น จะเป็นไปได้ว่าขวัญของคนเราโดยเฉพาะคนมีขวัญที่ดีย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้เช่นกัน

3. ทฤษฎีสร้างความรู้รักสามัคคีนิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งที่นำสู่การมีส่วนร่วมคือการสร้างความรู้รักสามัคคีนิยมให้เกิดขึ้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นคำนิยมเรื่องผลประโยชน์ ส่วนร่วมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิจงรักภักดี ผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) ให้ความหมาย การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการรวมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าหมายประสงค์โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่า ผู้นำปฎิฐาน (Positive leader) ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ (Dynamic leader) และผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธ (Negative leader) ผลของการให้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญกำลังใจ งานมีคุณภาพมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and method) ให้ความหมายอธิบาย ว่าการใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยั่งยืนเพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดดีที่สุดในเรื่อง การใช้บริหาร เพราะธรรมชาติของคนถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับ ก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มความคาดหวังผลประโยชน์

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา

ความหมายของการวางแผน

กรมการปกครอง (2543, หน้า 1) การวางแผน เป็นเทคนิคของการมองล่วงหน้าอย่างเป็นระเบียบ เป็นการพยากรณ์ การปฏิบัติงานในอนาคตว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ทำเมื่อไร ทำที่ไหน เพื่อให้งานสำเร็จตามความประสงค์เพื่อบรรเทาความเครียดในการใช้สมองให้น้อยลงในการปฏิบัติงานแผนงานที่ดีย่อมเน้นถึงการป้องกันมิให้มีการล่าช้ามากกว่าการแก้ไขในภายหลัง

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 131) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง การตัดสินใจเลือกวิธีการกระทำและสิ่งที่เหมาะสมจะต้องปฏิบัติเอาไว้เป็นการล่วงหน้า คุณลักษณะของการวางแผนพัฒนาจะสำคัญอยู่ที่การคิดและการตัดสินใจที่จะต้องกระทำอย่างรอบคอบและต่อเนื่องกันไปไม่มีที่สิ้นสุดแผนการพัฒนางานต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นจะมีประสิทธิภาพดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถคิดในทางริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ของผู้บริหาร

วิรัช นิภาวรรณ (2549, หน้า 224) ได้เขียนไว้ว่า การวางแผน หมายถึง การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดอนาคตของหน่วยงานของรัฐ เช่น การจะดำเนินการอะไร (What) ที่ไหน (Where) อย่างไร (Why) เมื่อใด (When) และใคร (Who) เป็นผู้รับผิดชอบงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการวางแผน ยังหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับระดับของการวางแผนประเภทของแผน และกระบวนการการวางแผนของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน การนำของและเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการวางแผน การวางแผนอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ การติดตามประเมินผล ซึ่งการวางแผนมีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยทำให้กระบวนการบริหารงานมีทิศทางและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นใจ และน่าเชื่อถือมากขึ้น

เสนาะ ดิยาว (2551) กล่าวว่า การวางแผนคือ กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการว่าจะทำอย่างไรให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น หากจะกล่าวในแง่สถานการณ์ การวางแผนเป็นขบวนการในการเผชิญกับความไม่แน่นอนโดยการกำหนดการกระทำขึ้นล่วงหน้าเพื่อให้ได้ผลตามที่กำหนดไว้ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกัน 2 อย่าง คือ จุดหมายปลายทางกับวิธีการ จุดหมายปลายทางก็คือ จะทำอะไร วิธีการก็คือ จะทำอะไร

สรุปได้ว่า การวางแผน คือ กระบวนการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หรือวิธีการกระทำ เป็นการคิดถึงอนาคต มองล่วงหน้าถึงความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

ความสำคัญของการวางแผน

1. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางด้านการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตาว้างไกลมองเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหาความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอัน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมือง เป็นต้น

2. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กรทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดร์ จึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน

3. ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนาทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กรทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

4. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้นเป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

5. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎีหลักการและงานวิจัยต่าง ๆ มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่กล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546) โดยสรุปว่าไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของการบริหารงานที่ดี

ประโยชน์ของการวางแผน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546) ให้อธิบาย การวางแผนมีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายเพราะการวางแผนทุกครั้งจะมีจุดหมายปลายทางเพื่อให้ องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2. ประหยัดก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการ ใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่านับเป็นการลดต้นทุนที่ดีก่อให้เกิดความประหยัด แก่องค์กร

3. ลดความไม่แน่นอนในอนาคตเพราะได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

4. เป็นเกณฑ์การควบคุม การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่ การควบคุมขึ้น

5. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ เนื่องจากเกิดจากการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงาน

6. พัฒนาแรงจูงใจ การวางแผนเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหาร

7. พัฒนาการแข่งขัน การวางแผนที่มีประสิทธิภาพทำให้องค์กรมีการแข่งขันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ

8. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี

ข้อจำกัดในการวางแผน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2546) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการวางแผน ดังนี้

1. การขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ ในการวางแผนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินงาน แต่ถ้าขณะที่มีการวางแผนนั้น กลุ่มทำงานได้ข้อมูลที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือไม่ได้ จะทำให้การวางแผนงานนั้นเกิดการผิดพลาด ฉะนั้น ข้อมูลนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแผนงานเป็นอย่างยิ่ง

2. การวางแผนเป็นกระบวนการมองไปข้างหน้า ถ้าผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะทำงานในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก เขาจะไม่สามารถทำการวางแผนที่ดีได้เลย ฉะนั้นผู้วางแผนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มและเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นจะได้สามารถมองหามาตรการประเมินและติดตามแผนที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้อง

3. การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การวางแผนอาจจะทำให้การปฏิบัติการบางกรณีล่าช้าไปได้ แต่ก็จริงที่ว่าถ้าเราไม่ใช้เวลาในการวางแผนอย่างพอเพียงแล้ว แผนที่กำหนดขึ้นอาจจะเป็นแผนที่ใช้ไม่ได้ จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการรวบรวมการวิเคราะห์ สารสนเทศและการประเมินทางเลือกต่าง ๆ ดังนั้น ถ้าการจัดการไม่จัดงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างพอเพียงในการวางแผน ไม่ยอมใช้เวลาให้พอเพียงคิดแต่เพียงว่าเสียเวลาสิ้นเปลืองแล้วผลของแผนที่จะออกมาดีนั้น ย่อมเป็นไปได้

4. การดำเนินการภายในองค์กรที่เข้มงวดเกินไปในเรื่องต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรค ในการนำความคิดริเริ่มและแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาสู่องค์กร ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่น การดำเนินการในบางกรณีบ้าง ซึ่งจะนำผลดีมาสู่องค์กร

5. การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นข้อจำกัดในการวางแผนบางครั้ง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นผลกระทบอย่างต่อเนื่องมาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ฉะนั้นผู้วางแผนไม่สามารถยอมรับเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อาจจะนำไปสู่การต่อต้านจากกลุ่มคนงานและทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการวางแผนที่เกิดขึ้น

6. ประสิทธิภาพในการวางแผนอาจมีข้อจำกัดมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพราะปัจจัยภายนอกบางอย่างยากแก่การทำนายและคาดการณ์ เช่น การเกิดสงคราม การควบคุมของรัฐบาล หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วางแผนไม่สามารถควบคุมได้ก็อาจทำให้การดำเนินงานตามแผนประสบปัญหายุ่งยากได้

หลักการพื้นฐานในการวางแผน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2546) ได้กล่าวถึง การวางแผนว่าประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร (Contribution to Purpose and Objectives) ในการวางแผน ผู้วางแผนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญว่าเป้าหมายของแผนทุกแผนที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเกื้อหนุนและอำนวยความสะดวกให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสัมฤทธิ์ผล หลักการนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในองค์กรบรรลุตามเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จ ได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกอย่างจริงจัง

2. การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของการบริหารจัดการ (Primacy of Planning) ซึ่งกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การวางแผนเป็นงานเริ่มต้นก่อนขั้นตอนอื่น ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยความสอดคล้อง

3. การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน (Pervasiveness of Planning) การวางแผนเป็นงานของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องทำแล้วแต่ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารในระดับที่ต่างกันต่างก็มีความรับผิดชอบควบคุมให้งานที่ตนกระทำอยู่ให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4. ประสิทธิภาพของแผนงาน (Efficiency of Plans) ในการวางแผนนั้นผู้วางแผนจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการวางแผน ซึ่งสามารถพิจารณาจากการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วย

การลงทุนอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การใช้เวลา เงิน เครื่องมือ แรงงาน และการบริหารที่ดีสร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกในองค์กร

หลักการพื้นฐาน 4 ประการนี้นับว่ามีส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานของความคิดในด้านการวางแผนในองค์การประสบความสำเร็จก้าวหน้าลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน

หลักการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม

กรมการปกครอง (2543) อธิบายว่า หลักการมีส่วนร่วมของประชาคม ประชาคม หมายถึง ประชาชนในชุมชนจะต้องดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแกนหลักของการพัฒนาโดยให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมคิดกำหนดความต้องการให้ประชาชนร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบให้ประชาชนเป็นผู้รับผลประโยชน์

1. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ร่วมคิดกำหนดความต้องการองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา หรือเป้าหมายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชนที่หลากหลายเพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้ และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. นอกจากนั้นจะต้องร่วมกันกำหนดแนวทางการทำงานที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่นประกอบกับแนวคิดวิทยาการใหม่ ๆ ในการกำหนดยุทธศาสตร์โดยจะต้องเลือกแนวทางที่ดีที่สุด เหมาะสมกับสภาพพื้นที่สอดคล้องกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และทิศทางการพัฒนาประเทศ

2.1 ร่วมจัดทำแผนพัฒนาหลังจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาคมได้ร่วมกันคิดกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเทียบได้กำหนดจุดหมายที่จะเดินไปถึง และกำหนดเส้นทางการเดินทางต่อไปจะต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมาย ก็คือ การกำหนดแผนงาน โครงการต่าง ๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ

2.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งผู้แทนชุมชนกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพิจารณาความเหมาะสมของแผนพัฒนา และโครงการ

2.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงาน และโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือ

ชุมชนนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน และโครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.3 ให้ประชาชนได้รับรู้ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ต่อแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งระยะสั้น และระยะปานกลาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนจะเสนอให้สภา องค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเห็นชอบ

2.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการ บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแนวทางการจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

2.1.5 ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ คิดตาม และประเมินผล การนำแผนพัฒนาไปสู่ การปฏิบัติ โดยเฉพาะกิจกรรม และโครงการที่ต้องใช้งบประมาณจะต้องผ่านกระบวนการจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณ และได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับการ อนุมัติจากนายอำเภอก่อน

2.1.5.1 การร่วมปฏิบัติให้กลุ่มต่าง ๆ หรือประชาชนเป็นกลุ่มเป้าหมาย ของการพัฒนาเข้าร่วมดำเนินการตามโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม ต่าง ๆ ให้กลุ่มเป็นผู้ดำเนินการเอง เป็นต้น

2.1.5.2 ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส โดยให้ผู้แทนชุมชนตามข้อเสนอของประชาคมร่วม เป็นกรรมการในกระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง

2.1.5.3 การติดตามประเมินผลการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วม ปฏิบัติงานทำให้ทราบความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานนอกจากนั้น หลังสิ้นปีงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลจะจัดประชุม เพื่อชี้แจงผล การดำเนินงาน และเปิด โอกาสให้ประชาชนได้ประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจริง

การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.3/ว1239 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักชวน

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมแนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565 และแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570 (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.3/ว1239 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565)

เพื่อให้การจัดทำหรือทบทวนการเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลง และแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงการดำเนินการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทรวงมหาดไทย จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565 และแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2565-2570 ดังนี้

1. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น

1.1 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นตามรูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏในหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ตามข้อ 1.1 ให้ดำเนินการด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ ดังต่อไปนี้

1.2.1 ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะอนุกรรมการประชุมประชาคมท้องถิ่นหรือคณะทำงานต่าง ๆ สามารถจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

1.2.2 ใช้หรือส่งข้อเสนอทางเอกสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้แบบสอบถาม-ตอบรับข้อเสนอการพัฒนาท้องถิ่นในระบบเอกสาร ซึ่งการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวนี้ต้องแจ้งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบโดยเปิดเผยอย่างน้อยสามวัน และกำหนดเวลาในการรับข้อเสนอเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างน้อยเจ็ดวัน

เอกสารแบบฟอร์มที่ใช้สอบถาม-ตอบรับข้อเสนอการพัฒนาท้องถิ่นสำหรับประชาชนอย่างน้อย ต้องมีประเด็นปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไข (หรือสิ่งที่ประชาชนต้องการจะให้ดำเนินการ) สถานที่ดำเนินการ

1.3 ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) โดยการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดทำหรือทบทวนการเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการใช้แอปพลิเคชันเพื่อบริการประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

1.4 การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นในรูปแบบใด ๆ หากสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้เพราะเหตุใด ๆ ก็ตาม เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสในการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้ทราบเป็นการทั่วไปและเปิดเผยแล้ว ก็ให้ดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ตามปกติ และให้จัดทำประกาศแจ้งผลการประชุมประชาคมท้องถิ่นให้ประชาชนได้ทราบโดยเปิดเผยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประชุมประชาคมท้องถิ่นสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ให้ปิดประกาศผลการประชุมไว้ ณ ที่ทำการหรือสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงในเว็บไซต์หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานที่อื่นที่เห็นว่ามีเหมาะสม

1.5 การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นทุกครั้ง กรณีไม่อาจเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ ให้แจ้งผู้บริหารท้องถิ่นสำหรับคณะกรรมการที่เป็นบุคคลภายนอกและขออนุญาตต่อผู้บริหารท้องถิ่นสำหรับข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ให้นับรวมเป็นจำนวนของผู้ที่มาเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นด้วย

2. การประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน

2.1 การประชุมของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด แล้วแต่

กรณีจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของการประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในวันเดียวกันแต่ต่างเวลาได้ หรือประชุมในวันเดียวกันและเวลาเดียวกันได้ตามความเหมาะสมหรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น การประชุมในวันเดียวกันและเวลาเดียวกันให้รวมเป็นองค์ประชุมเดียวกัน การดำเนินการดังกล่าวต้องไม่ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น การเสนอเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้สั่งการเพื่อให้ดำเนินการ

2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการ และคณะทำงานในวันเดียวกันแต่ต่างเวลาได้ หรือประชุมในวันเดียวกันและเวลาเดียวกันได้ตามความเหมาะสมหรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น การประชุมในวันเดียวกันและเวลาเดียวกันให้รวมเป็นองค์ประชุมเดียวกัน การดำเนินการดังกล่าวต้องไม่ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น การเสนอเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการ คณะทำงาน และให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สั่งการเพื่อให้ดำเนินการ

2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอนุกรรมการ และคณะทำงานได้ตามข้อ 2.1 ข้อ 2.2 และข้อ 2.3 ให้ดำเนินการได้โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามข้อ 1.2 ข้อ 1.3 และข้อ 1.4

3. การจัดประชุมประชาคมในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

3.1 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0212.1/ว 7474 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2564 และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว ลงวันที่ 10 มกราคม 2565 กำหนดให้การประชุมประชาคมชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำทบทวนแผนชุมชน กรณีผู้มาประชมน้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ประธานกรรมการชุมชนเรียกประชุมใหม่อีกครั้งภายใน 5 วัน นับจากครั้งแรก โดยในการประชุมครั้งที่ 2 หากมีผู้เข้าร่วมประชมน้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ถือว่าครบองค์ประชุม และดำเนินการประชุมประชาคมในชุมชนต่อไป

3.2 เทศบาลที่มีกรรมการชุมชนหรือมีหน้าที่จัดทำแผนชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ไม่อาจดำเนินการจัดประชุมประชาคมชุมชนได้ตามข้อ 3.1 ให้ดำเนินการได้โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 1.2 ข้อ 1.3 และข้อ 1.4

4. การคัดเลือกประชาคมท้องถิ่น

4.1 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน เป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นในภาพรวมเพื่อคัดเลือกประชาคมท้องถิ่น

4.2 การคัดเลือกผู้แทนประชาคมท้องถิ่นให้คัดเลือกในการประชุมประชาคมท้องถิ่นในภาพรวมนั้นวิธีการคัดเลือกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวิธีการคัดเลือกตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่วิถีประชา หรือบริบทสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ การวินิจฉัยของผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นที่สุด

4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ด้วยรูปแบบใด ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการพัฒนาท้องถิ่นหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกบุคคลเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นคณะกรรมการดังกล่าวได้และเมื่อมีการประชุมประชาคมท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำรายชื่อผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่คัดเลือกและแต่งตั้งเป็นกรรมการให้ที่ประชุมประชาคมท้องถิ่นรับทราบ

5. การคัดเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น

5.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการคัดเลือกในการประชุมสภาสามัญหรือสมัชชวิสามัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2 การคัดเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นตามข้อ 5.1 ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดวิธีการคัดเลือกในการประชุมสภาสามัญหรือสมัชชวิสามัญขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่วิถีประชาหรือบริบทสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ การวินิจฉัยของประธานสภาท้องถิ่นให้เป็นที่สุด

6. การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกโดยสอบถามประชาชนกับผู้ทรงคุณวุฒิที่จะแต่งตั้งก่อนว่าประสงค์หรือยินยอมที่จะเป็นกรรมการดังกล่าวหรือไม่ หากประสงค์หรือยินยอมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหนังสือขอเชิญพร้อมใบตอบรับเป็นกรรมการในสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ

6.2 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และควรแต่งตั้งประชาชนที่อยู่หรือทำงานหรือปฏิบัติราชการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิมาจากพื้นที่อื่น

7. การคัดเลือกผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ/ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7.1 ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกโดยสอบถามประชาชนกับผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ ที่จะแต่งตั้งก่อนว่าประสงค์หรือยินยอมที่จะเป็นกรรมการดังกล่าวหรือไม่ หากประสงค์หรือยินยอมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหนังสือขอเชิญพร้อมใบตอบรับเป็นกรรมการในสัดส่วนของผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ กรณีผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจไม่ได้เป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าส่วนรัฐวิสาหกิจ ต้องให้หัวหน้าส่วนราชการยินยอมด้วย

7.2 ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกโดยสอบถาม ประชาชนกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะแต่งตั้งก่อนว่าประสงค์หรือยินยอมที่จะเป็นกรรมการดังกล่าวหรือไม่ หากประสงค์หรือยินยอมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหนังสือขอเชิญพร้อมใบตอบรับเป็นกรรมการในสัดส่วนของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้เป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน ต้องให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานยินยอมด้วย

7.3 ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกตามข้อ 7.1 และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกตามข้อ 7.2 ผู้บริหารท้องถิ่นควรคัดเลือกหน่วยงานที่มีหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่หรือหน่วยงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นโดยตรง

8. หัวหน้าส่วนการบริหารท้องถิ่น

หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคนเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการคัดเลือกโดยวิธีการลงคะแนนเพื่อเลือกหัวหน้าส่วนการบริหารท้องถิ่นเป็นกรรมการ เช่น หัวหน้าสำนักผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ที่มีคำสั่งปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว กรณีจัดประชุมเพื่อคัดเลือกแล้วไม่อาจได้บุคคลเป็นกรรมการให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดชื่อหัวหน้าส่วนการบริหารท้องถิ่นเป็นกรรมการ เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้ง และหัวหน้าส่วนการบริหารท้องถิ่นที่ได้รับการเสนอชื่อหรือถูกกำหนดชื่อโดยปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถลาออกจากการเป็นกรรมการได้ การวินิจฉัยของปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นที่สุด

9. วาระคณะกรรมการ

9.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นจัดเลือกจำนวนสามคน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ยกเว้นการขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบกำหนด

9.2 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ยกเว้นการขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบกำหนด

9.3 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคนซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ยกเว้นการขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบกำหนด

9.4 เมื่อกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสิ้นสุดลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดลง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโดยเร็วเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการให้ครบตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และหากไม่สามารถดำเนินการได้เพราะมีเหตุจำเป็นต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

9.5 เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผู้บริหารท้องถิ่นอาจแต่งตั้งอนุกรรมการและคณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เท่าที่จำเป็นเพื่อทำหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน กลั่นกรองงานพัฒนาท้องถิ่น ปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดจากการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น การแต่งตั้งดังกล่าวให้มีวาระไม่เกินวาระของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีอยู่ในเวลานั้น การยกเลิกคำสั่งหรือการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น และเมื่อผู้บริหารท้องถิ่นหมดวาระหรือสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดก็ให้ถือว่าคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวสิ้นสุดด้วย บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมีความประสงค์จะลาออก ให้ยื่นใบลาออกต่อประธานอนุกรรมการ หรือประธานคณะทำงานแล้วแต่กรณี การแต่งตั้งจะต้องไม่เป็นภาระงานและภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นด้วยเหตุใด ๆ ก็ตามให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้บริหารท้องถิ่น

9.6 กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ระเบียบกำหนดให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้นั้น กรณีขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบกำหนดหรือพ้นตำแหน่งด้วยเหตุอื่น ๆ ให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นกรรมการนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งและให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

10. กรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นและ/หรือสภาท้องถิ่น

10.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนการบริหารถัดไป ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และให้รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนการบริหารถัดไปเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

10.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น แต่มีสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนการบริหารถัดไป ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและให้รองปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนการบริหารถัดไปเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

10.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ได้ดำเนินการตามข้อ 10.1 และ 10.2 ให้รองปลัดองค์การส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนการบริหารถัดไป ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

10.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นครบเต็มจำนวนที่พึงมี หรือมีเหตุแห่งการยุบสภาท้องถิ่น หรือเหตุอื่นใดให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือจนกว่าจะมีการคัดเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำข้อ 9.4 มาบังคับใช้

11. การใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

11.1 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2565

11.2 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570

11.3 การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำแผนการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการได้ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้ขอขยายเวลากับผู้มีอำนาจ สำหรับการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำแผนการดำเนินงาน และขอผ่อนผันกับผู้มีอำนาจสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

11.4 ผู้มีอำนาจไม่อนุญาตหรือไม่ผ่อนผัน หรืออยู่ในระหว่างการอนุญาตหรือผ่อนผันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำแผนการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามปกติโดยไม่ต้องรอผู้มีอำนาจอนุญาตหรือไม่อนุญาต ผ่อนผันให้หรือไม่ผ่อนผัน

12. การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

12.1 การประสานแผนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน

12.1.1 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดกรอบการประสานแผนและห้วงระยะเวลาการประสานแผนให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 6247 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560 องค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องประกาศกำหนดกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอ/จังหวัด ตามกรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 ในประกาศนอกจากกรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วจะต้องประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ต้องขอประสานแผนที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

12.1.2 ให้ประธานคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอ (นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) จัดประชุมเพื่อประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

12.1.3 เมื่อคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอจัดให้มีการประชุมเพื่อประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอแล้ว ให้ส่งโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือครุภัณฑ์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับจังหวัดประชุมเพื่อพิจารณำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่เห็นสมควร หรือเป็นไปตามสถานะทางการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับจังหวัดกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะจัดประชุมพร้อมกันหรือเป็นคณะประชุมเดียวกันก็ได้ตามเหตุแห่งความจำเป็น

12.1.4 คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอไม่อาจประชุมเพื่อประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอได้ เพราะมีเหตุแห่งความจำเป็นหรือเพื่อให้เกิดความรวดเร็วต่อการพัฒนาท้องถิ่นในระดับจังหวัดเป็นองค์รวมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้โดยตรง คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดต้องประชุมเพื่อพิจารณานำเข้าเป็นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่เห็นสมควรหรือเป็นไปตามสถานะทางการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการประชุมดังกล่าวคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดจะประชุมร่วมกันหรือเป็นองค์ประชุมเดียวกันก็ได้ตามเหตุแห่งความจำเป็น

12.2 การประสานแผนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

12.2.1 เมื่อคณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแล้ว และจัดส่งให้องค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกับคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกันหรือเป็นองค์ประชุมเดียวกันก็ได้ตามเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อพิจารณานำแผนพัฒนาหมู่บ้านบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น และไม่ต้องจัดให้มีการประชุมประชาคมท้องถิ่น

12.2.3 เมื่อคณะกรรมการชุมชนได้จัดทำแผนชุมชนแล้ว และจัดส่งให้เทศบาล ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกับคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกันหรือเป็นองค์ประชุมเดียวกันก็ได้ตามเหตุแห่งความจำเป็น เพื่อพิจารณานำแผนชุมชนบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น และไม่ต้องจัดให้มีการประชุมประชาคมท้องถิ่น กรณีโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นใดไม่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ต้องนำมาบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

13. การจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพระดับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพระดับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และขับเคลื่อนได้ตามแนวทางการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาสุขภาพระดับพื้นที่ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในฐานะประธานกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่

(กสพ.) ได้ประกาศใช้แผนแล้ว ให้นำหน่วยงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยดำเนินการตามข้อ 22/2 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

14. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

14.1 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ ประกอบด้วยการจัดทำหรือทบทวน การเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการติดตามโครงการ กิจกรรม งาน หรือ คุรุภัณฑ์บริการสาธารณะที่นำไปจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม การใช้จ่ายเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือเงินอื่นใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ และเป็นการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายตามแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

14.2 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้รับรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้ตรวจสอบและมีความเห็น แล้วจัดทำเป็นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี จะต้องปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามสิบวันนับแต่วันลงนามประกาศหรือนับแต่วันให้ความเห็นดังกล่าว

14.3 เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีแล้วให้เสนอเป็นญัตติต่อประธานสภาท้องถิ่น เพื่อให้ประธานสภาท้องถิ่นได้บรรจุในวาระการประชุมสภาท้องถิ่นเป็นการอาจดำเนินการในสมัยประชุมสภาสามัญสามัญหรือสมัยวิสามัญก็ได้ สมาชิกสภาท้องถิ่นอภิปราย เสนอความเห็น ตั้งข้อสังเกตในการประชุมสภาท้องถิ่นได้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหมายให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อธิบาย ชี้แจง ตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ตามที่ประธานสภาท้องถิ่นได้อนุญาต ให้ประธานสภาท้องถิ่นบรรจุญัตติที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่นภายใน กำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น หรือดำเนินการตามข้อ 40 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขถึงฉบับปัจจุบัน

14.4 เมื่อสภาท้องถิ่นได้รับทราบหรือได้เสนอความเห็นแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งความเห็นนั้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นโดยเร็วหรืออย่างช้าไม่ควรเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ประชุมสภาท้องถิ่นรับทราบ และให้ผู้บริหารท้องถิ่นจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีรวมทั้งความเห็นของสภาท้องถิ่นให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นรับทราบ เพื่อนำไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไขวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

15. การจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูลในพื้นที่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมมือในการบริหารจัดการเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และ ข้อมูล กชช. 2ค มาใช้ประกอบและนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและผู้สนใจร้องขอ โดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

16. การปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เพื่อให้เป็นไปพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ประกอบกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 45/1 ของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562 มาตรา 50 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 และมาตรา 69/1 ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2539 และ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารราชการท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยต้อง (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ในการจัดทำหรือทบทวน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำไปเสนอให้ประชาคมท้องถิ่นรับทราบรวมถึงการเสนอปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นแล้ว และการเปลี่ยนแปลง การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงต้องมีความสัมพันธ์กันกับการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แผนภาค แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและมีความสัมพันธ์ในเชิงพื้นที่ประกอบด้วย โครงการ (รายละเอียดของโครงการ) วัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) งบประมาณ (ที่สอดคล้องกับเป้าหมายในเวลานั้น) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการที่จัดทำขึ้น (ผลลัพธ์คือผลที่เกิดขึ้นหรือได้รับจริงจากโครงการ) และการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator : KPI) เพื่อเป็นเครื่องมือวัดถึงผลสำเร็จของโครงการ (ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะสำเร็จจริงโดยกำหนดเป็นเครื่องวัดล่วงหน้า)

การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้ระบุชื่อ สกุล ตำแหน่ง/หน่วยงาน (ถ้ามี) กรณีเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ควรระบุเขตเลือกตั้ง (หรืออาจจะระบุหมู่บ้านด้วยก็ได้) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ควรระบุว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านใดหรือมีความรู้ความสามารถด้านใด กรณีผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ควรระบุหมู่/ชุมชนใด กรณีหัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/กอง) ควรระบุตำแหน่งปัจจุบันให้ชัดเจน

17. การเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อประโยชน์ของราชการท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเบิกค่าตอบแทน ค่าใช้สอยค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภคได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 สำหรับการจัดประชุมหรือการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือรูปแบบหนึ่งของการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้เกิดความใกล้ชิดต่อประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดี มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วม มีส่วนได้เสียในการปกครอง อันจะทำให้เกิดความรับผิดชอบ ทำให้เกิดสำนึกต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัยอันจะนำมาซึ่ง

ศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตย จึงมีนักวิชาการให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ (2546, หน้า 15) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระภายในกรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

สถาบันพระปกเกล้า (2548, เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกับการบริหารงานของท้องถิ่น มีการจัดเป็นองค์การ โดยมีตัวแบบซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องกำกับดูแลด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

บุญศรี ยีหะ (2555) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองชุมชนหนึ่ง ๆ ซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่อยู่ภายในชุมชนตามขอบเขตอำนาจที่ได้รับจากรัฐบาลกลางหรือส่วนกลาง โดยจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลมีสิทธิตามกฎหมายในการตรวจตรากฎหมาย ในการตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนมีงบประมาณที่มาจากภาษีและรายได้ในรูปแบบต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง (2557) ได้อธิบายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีหน้าที่บริหารในแต่ละท้องถิ่นมีผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้บริหารงานอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลัง กำหนดนโยบายของตนเอง รวมทั้งมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบที่กฎหมาย บัญญัติเพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจจากส่วนกลางให้กับคนในท้องถิ่น มีสถานะฐานะเป็นนิติบุคคลมีสิทธิตามกฎหมายในการตรากฎหมาย โดยการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่าองค์กรปกครอง และมีผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารงานบุคคล การจัดเก็บรายได้ การออกข้อบัญญัติข้อบังคับ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้ประชาชนที่เป็น

ตัวแทนของคนในท้องถิ่นมาบริหารงานและ ตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นตนเองอย่างเป็นอิสระภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ และการกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยการทำให้ประชาชนเข้าใจหลักการปกครองตนเองโดยตรง และเพื่อตนเองอย่างชัดเจน เนื่องจากประชาชนจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน และได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

อลงกรณ์ อรรถแสง (2547) ได้เสนอความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยว่ามีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นองค์กรชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน
2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย
3. มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมและสามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการวินิจฉัย และกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
4. มีการจัดองค์กรเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่น
5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกท้องถิ่นการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตาม ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ธีรวุฒิ โสภณัฐกุล (2550) กล่าวไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการปกครองประเทศหลายประการ กล่าวคือ

1. การปกครองท้องถิ่นจะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลส่วนกลาง เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์กรกระจายไปทั่วพื้นที่ของประเทศ มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นจึงสามารถทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลางได้ดี
2. การปกครองท้องถิ่นช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง
3. การปกครองท้องถิ่นช่วยให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนได้ฝึกฝนเรียนรู้ สร้างจิตสำนึก รวมทั้งวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในระบอบการปกครอง การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
4. การปกครองท้องถิ่นช่วยเป็นแหล่งฝึก และสร้างผู้นำทางการเมือง การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักการเมืองได้ฝึกทักษะในการบริหาร และการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นก่อนจะไป

ทำหน้าที่ในระดับชาติ ดังจะเห็นได้จากการที่นักการเมืองท้องถิ่นจำนวนมากพัฒนาตนเองไปเป็นนักการเมืองระดับชาติ

5. การปกครองท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่นชนบท เพื่อการพัฒนาตนเอง แทนที่จะคอยพึ่งพิงการช่วยเหลือจากส่วนกลาง

โกวิท พวงงาม (2552) กล่าวว่า ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นตนเอง

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

กล่าวโดยสรุป การปกครองท้องถิ่น คือ องค์การชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย รัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น เป็นองค์กรที่มุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและที่สำคัญคือประชาชนในท้องถิ่น จะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง ท้องถิ่นยังมีความใกล้ชิดของประชาชนมากจึงสามารถทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลางได้ดีและยังช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยนั้น มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อกำกับดูแลทุกข์สุข และให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบลในเขตพื้นที่แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณและพนักงานเจ้าหน้าที่เอง

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2550) การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางเพื่อให้ท้องถิ่นได้มีการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองไม่ว่าจะเป็นการกำหนดงบประมาณตลอดจนอำนาจหน้าที่อื่นโดยอยู่ในความกำกับดูแลจากส่วนกลางโดยได้จำแนกวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นชัดได้ว่าการบริการประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาเป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคลตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันการรองรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัดโดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

พรชัย ไชยลาภ และคณะ (2537 และกุสุมาลย์ มหาแสน (2552) อธิบายไว้ว่าการปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการซึ่งบุคคลหรือเอกชนไม่สามารถจัดทำให้ได้หรือไม่ อยู่ในสถานะที่จะจัดทำได้ในลักษณะเช่นนี้ รัฐบาลหรือหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นจะจัดบริการให้ เช่น ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับสวัสดิการและได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิต

2. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง เนื่องจากการดำเนินชีวิตของบุคคลอาจจะเกิดการขัดแย้งกัน เพราะความคิดเห็นผลประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีการอภิปรายถกเถียงกัน อย่างมีเหตุผล หรือมีการโต้แย้งกันอย่างรุนแรง หรืออาจมีการตัดสินบนหรือการต่อสู้กัน กรณีเช่นนี้ รัฐบาลหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเข้ามาแก้ปัญหา โดยการเป็นผู้วางกฎเกณฑ์ควบคุม การขัดแย้งเป็นผู้ประนีประนอมหรือแบ่งผลประโยชน์หรือเป็นผู้ตัดสิน กรณีพิพาท ซึ่งทั้งสองฝ่าย จะต้องฟังและยอมรับคำตัดสินนั้น

3. เพื่อการแบ่งเบาภาระและการเป็นตัวแทนของแต่ละส่วนของประเทศ การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งเบาภาระของส่วนกลางให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง เพื่อเป็นการฝึกหัดการปกครองตนเองสำหรับประเทศที่ยังไม่พัฒนา แต่สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วนั้น ถือว่าการปกครองท้องถิ่นจะเป็นตัวแทนประเทศส่วนหนึ่งในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศอย่างเช่น ชาวอเมริกามีความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นจะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างชีวิตที่เป็นประชาธิปไตย หรือแม้แต่ในสาธารณรัฐประชาชนจีนและรัสเซียก็คาดหวังไว้ เช่นเดียวกันแต่อาจจะดำเนินการแตกต่างกันเท่านั้น

ลิจิต ชีรเวทิน (2525 อ้างถึงใน ปิยนากู เพ็ชรา, 2553, หน้า 10) ได้กล่าวถึงการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่มีวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระรัฐบาลกลาง ดังนี้

1. ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่กว้างขวางนับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นของแต่ละปี ตามความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

2. รัฐบาลกลางมีอาจจะดำเนินการในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะในแต่ละท้องถิ่นมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือการจัดการบริหารโครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจได้ดีกว่า ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้นประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้มากที่สุด

3. กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่นและไม่เกี่ยวกับส่วนได้ส่วนเสียของประเทศ โดยส่วนรวมจึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวกล่าวโดยสรุป การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางเพื่อให้

ท้องถิ่นได้มีการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งทางด้าน การเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง และเพื่อให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาดูงานส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

มีความหมายความเข้าใจด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเอง อันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองอันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ปัญหาในท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รวดเร็วและมีความสอดคล้องของการตัดสินใจของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

มอร์โร (Morean, 1972 อ้างถึงใน ชามูชัย แสงศักดิ์, 2542, หน้า 35) กล่าวถึง องค์การปกครองท้องถิ่นว่า มีประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. มีพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน
2. มีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชน
3. มีองค์กรเป็นของตนเอง
4. มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ของตนเอง
5. มีการกำกับดูแลจากรัฐ

การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตย มุ่งเปิดโอกาสสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่เน้นการมีอิสระในการปกครองตนเองมีการเลือกตั้ง มีองค์กรหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างกว้างขวาง

วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ (2546, หน้า 20) กล่าวว่า ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและทบวงการเมือง การจัดตั้งองค์กรมีกฎหมายรองรับมีเขตปกครองที่แน่นอน มีอำนาจอิสระบริหารงานสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนดไว้
2. มีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

3. มีอิสระในการปกครองตนเองในขอบเขตของกฎหมาย และกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องรอฟังคำสั่งจากรัฐบาลกลาง

4. มีงบประมาณและรายได้เพียงพอ กล่าวคือ งบประมาณและรายได้มาจากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นดำเนินกิจการของตนเอง ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

5. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม หมายถึง การกำหนดเขตการปกครองท้องถิ่นแน่นอนชัดเจน มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

6. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจจัดหาเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนเองได้

7. หน่วยการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่น เพื่อใช้ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของท้องถิ่น เพื่อความสงบเรียบร้อยและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นแต่ไม่ขัดต่อกฎหมายของรัฐ

8. การควบคุมดูแลของรัฐบาล ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับส่วนกลางเป็นไปในลักษณะของการควบคุม ดูแล ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความมั่นคงของประเทศ

อุทัย หิรัญโต (อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม 2552, หน้า 31-32) กำหนดองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นมี 8 ประการด้วยกัน คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น จะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ (UNO) โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้

ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการ และบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบายออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองตนเองสามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเองมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐเมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนร่วม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ได้หมายความว่ามีความมีอิสระเต็มที่ที่เดียวหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการปกครองตนเอง โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนาและการบริการประชาชน และจะต้องอยู่ในการดูแลควบคุมจากรัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม และมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด สามารถดำเนินการได้โดยภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และมีขอบเขตพอสมควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริงอำนาจท้องถิ่นนี้มีอำนาจที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ, 2564, หน้า 1)

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถื่นใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	จด ตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	จด ตำบลหนองไม้ซุง อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศใต้	จด ตำบลสามัคคี อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	จด ตำบลอุทัย อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกุทัยห่างจากที่ว่าการอำเภอกุทัยเป็นระยะทาง 5.80 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นระยะทางประมาณ 20.10 กิโลเมตร ตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ประมาณ 22.21 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 13,881.25 ไร่ โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านหีบ
หมู่ที่ 2	บ้านวัดตะโก
หมู่ที่ 3	บ้านวังปลาแดง
หมู่ที่ 4	บ้านระบาง
หมู่ที่ 5	บ้านมะขามหย่อง
หมู่ที่ 6	บ้านโรงหลวง
หมู่ที่ 7	บ้านโรงเจ้าคุณ
หมู่ที่ 8	บ้านวังญวน
หมู่ที่ 9	บ้านปากร่อง
หมู่ที่ 10	บ้านลำปลาซ่า
หมู่ที่ 11	บ้านวังโพธิ์
หมู่ที่ 12	บ้านไผ่สองกอ

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทธ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพทั่วไปของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงนอกจากนี้ยังมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา แต่ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลบ้านหีบ อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม 2 ชนิด คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

1.4 ลักษณะของดิน

ตำบลบ้านหีบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุดดินมหาโพธิ์ ลักษณะเป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียวมีสีดำหรือสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดิน เป็นดินกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวปนทรายเบ้งมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีแดงและสีเหลืองปนน้ำตาล จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว ในดินล่างลึกลงไปโดยทั่วไปลึกกว่า 1 เมตร จากผิวดิน หน้าอัดมันและรอยไถและหน้าดินจะแตกกระแหง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างตอนล่าง เป็นดินเลนเหนียวสีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.5-7.0)

2. ด้านประชากร

ตาราง 1 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ประกอบด้วยหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน มีพื้นที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 12 หมู่บ้าน ดังนี้

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน
บ้านหีบ	488	144
บ้านวัดตะโก	421	115
บ้านวังปลาแดง	267	92
บ้านระบาง	337	106
บ้านมะขามหย่อง	387	94
บ้านโรงหลวง	499	128
บ้านโรงเจ้าคุณ	165	54
บ้านวังญวน	215	58

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน
บ้านปากรื่อง	128	47
บ้านลำปลาซำ	129	380
บ้านวังโพธิ์	350	107
บ้านไผ่สองกอ	302	932
รวม	1,076	3,688

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน พฤษภาคม 2564

3. ด้านสภาพทางสังคม

การศึกษา ด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมีการจัดการด้านการศึกษา โดยมี ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออุทัย จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ จำนวน 3 แห่ง มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 3 แห่ง ตามข้อมูล ดังนี้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1. กศน.ตำบลบ้านหีบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดบ้านหีบ ที่ตั้ง หมู่ที่ 1
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดไทรงามที่ตั้ง หมู่ที่ 4
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดนางชีที่ตั้ง หมู่ที่ 9

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

1. โรงเรียนวัดบ้านหีบ ที่ตั้ง หมู่ที่ 1
2. โรงเรียนวัดไทรงาม ที่ตั้ง หมู่ที่ 4
3. โรงเรียนวัดนางชีที่ตั้ง หมู่ที่ 9

สาธารณสุข ด้านสาธารณสุขในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ มีหน่วยงานด้านสาธารณสุข จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำบลบ้านหีบ ตั้งอยู่บ้านหีบ หมู่ที่ 1

อาชญากรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการยาเสพติด การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านนอกเหนือจากอำนาจหน้าที่จะเป็นการดำเนินงานของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี

การสังคมสงเคราะห์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

1. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
2. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
3. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
4. ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไว้

ที่พึง

4. ด้านระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง (ทางบก ทางน้ำ ทางราง ฯลฯ) การคมนาคมของตำบลบ้านหีบมีเส้นทางที่สามารถเข้ามาสู่ตัวตำบลได้ 2 เส้นทางหลัก ดังนี้

1. ถนนทางหลวงชนบท อย.3012
2. ถนนทางหลวงชนบท อย.5026

การไฟฟ้า ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะองค์การบริหารส่วนตำบลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ไขปัญหา คือ ประสานความร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร

การประปา คริวเรือนส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ 12 หมู่บ้านรับบริการน้ำประปาบาดาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ

โทรศัพท์ ปัจจุบันประชาชนได้นิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคล ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้อินเตอร์เน็ตได้เช่น โทรศัพท์มือถือ สำหรับสถานที่ราชการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสารระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบไม่มีไปรษณีย์ แต่มีบริการไปรษณีย์จากไปรษณีย์ประจำอำเภออุทัย จำนวน 1 แห่งให้บริการเวลา 08.30-16.30 น. ในวันจันทร์-เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์

5. ด้านระบบเศรษฐกิจ

การเกษตร พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ทำนา ทำสวน ทำไร่ และนอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้

การประมง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบไม่มีการประมง

การปศุสัตว์ การปศุสัตว์ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบประชากรส่วนใหญ่ประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น เลี้ยงไก่ เลี้ยงควาย เลี้ยงปลา เพื่อจำหน่ายและบริโภคเองในครัวเรือน

การบริการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมีสถานที่บริการ ดังนี้

1. หอพัก จำนวน 6 แห่ง
2. รีสอร์ท จำนวน 1 แห่ง
3. ร้านตัดผม จำนวน 2 แห่ง
4. ร้านซ่อมจักรยานยนต์ จำนวน 1 แห่ง

การท่องเที่ยว ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบได้มีแหล่งท่องเที่ยว คือ วัดบ้านหีบ วัดนางชี และวัดเสนานิคมิต และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น การจัดงานประเพณีต่าง ๆ และส่งเสริมกิจกรรม

อุตสาหกรรม ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมีโรงงาน จำนวน 6 แห่ง

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมีการพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ ดังนี้

การพาณิชย์

1. ร้านค้าทั่วไป จำนวน 30 แห่ง

กลุ่มอาชีพ

1. วิสาหกิจชุมชนหัตถอุตสาหกรรมครกหินกลิ้ง
2. วิสาหกิจชุมชนฟาร์มจิ้งหรีดบ้านระบาง

3. วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกเห็ดฟางบ้านไผ่สองกอ แรงงาน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ 15-60 ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ 95 เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ 73.99 ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง 25-50 ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ ปัญหาที่พบ คือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เนื่องจากพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย และการเกษตร

6. ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

การนับถือศาสนา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

ประเพณีและงานประจำปี

1. ทำบุญกลางบ้าน
2. ประเพณีสงกรานต์
3. ประเพณีเข้าพรรษา ออกพรรษา
4. ประเพณีกวนข้าวทิพย์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการสานตะกร้า ภาษาถิ่น ประชาชนสวนใหญ่พูดภาษาไทยภาคกลาง

OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมี OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ดังนี้

1. ครกหินกลิ้ง วิสาหกิจชุมชนหัตถอุตสาหกรรมครกหินกลิ้ง
2. ข้าวเกรียบจิ้งหรีด วิสาหกิจชุมชนฟาร์มจิ้งหรีดบ้านระบาง
3. เห็ดฟางสด วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกเห็ดฟางบ้านไผ่สองกอ
7. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบมีแหล่งน้ำในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ได้แก่ คลองห้วยขาว และคลองห้วยป่า

ป่าไม้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบไม่มีป่าไม้

ภูเขา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบไม่มีภูเขา

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก เป็นที่นา ไร่นา สวน ที่อยู่อาศัย ร้านค้าสถาน

ประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเดิม แพทย์รังสี (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี วิธีการศึกษา จะใช้การวิจัยเชิงสำรวจเป็นหลัก โดยมีประชากรในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน รวมถึงการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน ส่วนในการวิเคราะห์ จะใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน โดยเสริมการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ประโยชน์จากการเข้าร่วม อิทธิพลของผู้นำความผูกพันต่อท้องถิ่นและความเข้มแข็งของเครือข่าย และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมกับตัวแปรพื้นฐานจะพบว่า มีตัวแปรที่สามารถจำแนกความแตกต่างของการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ตัวแปรอายุ จำนวนปีที่อยู่อาศัยเท่านั้น

เนตรนภา คงหอม (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพุนพือคีรี จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพุนพือคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพุนพือคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลเขาชะลา อำเภอพุนพือคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพุนพือคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนารองลงมา ด้านการจัดทำรายละเอียดของแผนพัฒนา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนา ด้านการอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนา และด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนา 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน

จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครซี่และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ และแบบปลายเปิดได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9874 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

ปรัชญา สิลปะ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ภูมิศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลระเริง อำเภอยางน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลระเริง อำเภอยางน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมรับ

ผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาในด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมาก ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมากในด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ศุเนติลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยูภาส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ ที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ F-test (One-Way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 3. ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อสนองปัญหาความต้องการของชุมชนทุกครั้ง ควรให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของเทศบาล เทศบาลควรแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการ

ในการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาลควรมีส่วนร่วมในการเสนอ ปัญหา/ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลควรได้จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ของกลุ่มแม่บ้านเพื่อแจกจ่ายให้กับ ประชาชนในท้องถิ่น เทศบาลควรให้เงินค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชน ที่ได้เข้าร่วม โครงการกับเทศบาล ควรให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ควรให้ มีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างที่เทศบาลได้ดำเนินการ

อภิสิทธิ์ สรพิมพ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ รวมทั้งแนวทางพัฒนาการมีส่วน ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัด หนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล วังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 385 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .71 ถึง .95 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference. ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอายุ และอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรียาภรณ์ พรหมชื่น (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัด นครราชสีมาการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจีชี และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9400 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อยนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของประชาชน รองลงมา คือ ควรให้อบต. มีการประชาสัมพันธ์แผนให้มากกว่านี้ และควรให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เล็งเห็นปัญหาเร่งด่วนของหมู่บ้านที่มีปัญหามากที่สุด ตามลำดับ

สุปรินญา รัตนกุลยวิจิตร (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test, F-test (One-Way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 54.80 อยู่ในช่วงอายุ 51-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.40 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.20 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.60 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล

ป่าแะ โดยภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.64 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการริเริ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิชากร ตรีกรทอง (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือประชาชนที่มีอายุมากกว่า หรือเท่ากับ 18 ปีบริบูรณ์ ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลห้างสูง จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่ม ตัวอย่างประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย=1.58, SD=0.82) เมื่อพิจารณาราย ขึ้นตอนโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ขึ้นตอนที่ 2 จัดประชุมประชาคมท้องถิ่น รองลงมาคือ ขึ้นตอนที่ 5 เห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ขึ้นตอนที่ 1 คัดเลือกองค์กรจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น ขึ้นตอนที่ 3 จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ขึ้นตอนที่ 4 พิจารณาร่างแผนพัฒนา ท้องถิ่น และขึ้นตอนที่ 6 อนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อาชีพ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชน การมีบทบาท ในชุมชน และจำนวนที่ดินการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01, .01 และ .05 ตามลำดับ

วิษุฒดา วงศ์ใหญ่ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง ระหว่าง ประชาชนพื้นที่ราบและประชาชนพื้นที่สูง ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนใน

เขตตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 364 คนใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด และน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ตามลำดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง จำแนกตามพื้นที่ราบและประชาชนพื้นที่สูงในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($t=2.554^*$, $p=0.011$) เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการและด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ไม่แตกต่างกันสำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้ประชาชนรับผลประโยชน์อย่างยั่งยืนและถูกต้องและกระจายในทุกพื้นที่เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเร่งด่วน

พนมพร โคตรลือไชย (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่คำนวณเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ t-Test และ One-way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน

การร่วมตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการในแผนการพัฒนาท้องถิ่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมคิดกำหนดปัญหาและความต้องการ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ซูวิทย์ นาเพีย (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษา อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบริบทความยากจน ระดับในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพึ่งพาตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของอำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในชุมชน จาก 7 ตำบล ของอำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,500 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์มาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.8 และเพศชาย ร้อยละ 41.2 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-50 ปี ร้อยละ 60.9 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา 1-6 ร้อยละ 76.7 ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำนา ร้อยละ 60.7 ขณะที่อาชีพเสริมคือ รับจ้าง และเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 55.1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 72.3 2) ภาพรวมของปัญหาความยากจนด้านรายรับครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง อันดับต้น ๆ คือ ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว ราคาผลผลิตในตลาดตกต่ำ หรือ ค่าจ้างแรงงานต่ำ ขาดการรวมตัวเป็นกลุ่ม และ ได้ผลผลิตน้อย หรือได้ค่าจ้างต่ำกว่าความสามารถ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.32 3.22 3.21 และ 3.19 ตามลำดับ 3) ภาพรวมของปัญหาความยากจนด้านรายจ่ายครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง อันดับต้น ๆ คือ จ่ายค่าเครื่องมือ ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาปราบวัชพืชและศัตรูพืช จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 และ 3.63 ตามลำดับ ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก รองลงมาคือจ่ายค่าศึกษาเล่าเรียนของสมาชิกในครอบครัว จ่ายค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และจ่ายค่าหนี้สินเงินกู้ในระบบ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 3.28 และ 3.22 ตามลำดับ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ชุมชนต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพเสริมหลังการเก็บเกี่ยวหรือว่างจากการประกอบอาชีพหลักเพื่อเพิ่มรายรับของครัวเรือนในขณะที่ต้องลดรายจ่ายที่เกิดจากกระบวนการที่มาพร้อมกับการประกอบอาชีพ ที่ต้อง

อาศัยปัจจัยจากภายนอก เช่น จำหน่ายเครื่องมือ ปุ๋ยเคมี ยาปราบวัชพืช-ศัตรูพืช และน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มเพื่อการต่อรองราคาผลผลิต การขยายตลาด การรวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์เครื่องมือเพื่อการเกษตรของชุมชน มีศูนย์ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ปั้มน้ำมันชุมชน เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนพัฒนาชุมชน มีระบบการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานและการประเมินผลความสำเร็จการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมแนวความคิดการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ชุมชน ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้งจัดทำชุมชนต้นแบบสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอื่น ๆ

Graduate School ARU.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษาประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งหมด 2,848 คน (ข้อมูล ณ พุทธศักราช 2564 : สำนักทะเบียนอำเภออุทัย)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งหมด 2,848 คน โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตรของ ยามาเน (Yaman) ดังนี้

$$N = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (2,848 คน)

= ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{2,848}{1+2,848(0.05)^2} \\
 &= \frac{2,848}{8.12} \\
 &= 350.73
 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตามสูตรของยามานะ จำนวนได้ 350.73 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 351 คน

1.3 การสุ่มตัวอย่างจากประชากร ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบง่าย โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการแบ่งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ มีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 351 คน ออกเป็น 12 หมู่บ้าน โดยแบ่งตามสัดส่วนของประชากรในเขตตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามพื้นที่หมู่บ้าน

เขตพื้นที่หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านหีบ หมู่ที่ 1	370	46
บ้านตะโก หมู่ที่ 2	325	40
บ้านวังปลาแดง หมู่ที่ 3	213	26
บ้านระบาง หมู่ที่ 4	279	34
บ้านมะขามหย่อง หมู่ที่ 5	281	35
บ้านโรงหลวง หมู่ที่ 6	379	47
บ้านโรงเจ้าคุณ หมู่ที่ 7	134	16
บ้านวังฉนวน หมู่ที่ 8	164	20
บ้านปากร่อง หมู่ที่ 9	100	12

ตาราง 1 (ต่อ)

เขตพื้นที่หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านลำปลาซ่า หมู่ที่ 10	104	130
บ้านวังโพธิ์ หมู่ที่ 11	275	341
บ้านไผ่สองกอ หมู่ที่ 12	224	282
รวม	2,848	351

ดังนั้น จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 351 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยการนำไปทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ดังนี้

การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยขอความอนุเคราะห์พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) และให้มีความถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) โดยค่าตัวเลขความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถามควรมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (คุณทลี รื่นรัมย์, 2553) โดยใช้เกณฑ์ประเมินความสอดคล้องกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

ค่า + 1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
ค่า 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
ค่า -1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

$$\text{สูตรการคำนวณค่า IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

—

n

R = ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

สรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index : IOC) มีข้อกำหนด 2 ค่า ดังนี้ (สุรพงษ์ คงศักดิ์ และ ชีรชาติ ธรรมวงศ์, 2563, เว็บไซต์)

1. ค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงจึงนำไปใช้ได้

2. ค่า IOC ที่คำนวณได้มีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นยังใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุงจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.50-1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1

การทดสอบเครื่องมือ

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มที่ต้องการจะทำการวิจัย ซึ่งการทดสอบเครื่องมือครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนหวาน จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์ของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .940

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย ลักษณะคำถามเป็น MultipleChoice โดยใช้วิธีของ ลิเคลิท์สเกล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

โดยใช้วิธีแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับ
ตัวเลือก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ในแต่ละด้าน

การสร้างเครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือ

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ
นำมาใช้ในการวิเคราะห์โดยคิดเป็นร้อยละ
2. แยกแบบสอบถามตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
การมีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
5. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อเพื่อหาค่าเฉลี่ย
(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์
การแปลความหมายดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551, หน้า 186)

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับ น้อย

ระดับค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับ มาก

ระดับค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับ มากที่สุด

6. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมแบ่งกลุ่มตาม เพศ สถิติที่ใช้ได้แก่ t-test (Independent) อายุ และระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053.

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากท้องถิ่นฝ่ายทะเบียน อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการตรวจสอบสถิติประชาชน และเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ทำความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คน

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการวิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของประชาชนวิเคราะห์ด้วยการนำมาแจกแจง ความถี่ และแสดงค่าร้อยละ โดยจำแนกตามตำแหน่งนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2. ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ข้อมูลทั่วไปของประชาชน แตกต่างกันมีผลต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่าที ค่าเอฟ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ แอล เอส ดี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t-test
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F-test
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	351	100.00
เพศ		
ชาย	154	43.9
หญิง	197	56.1
อายุ		
18 - 30 ปี	51	14.5
31 - 45 ปี	108	30.8
46 - 60 ปี	105	29.9
มากกว่า 60 ปี	87	24.8
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	94	26.8
ระดับประถมศึกษา	120	34.2
ระดับมัธยมศึกษา	67	19.1
ระดับปวช.	22	6.3
ระดับปวส.	25	7.1
ระดับปริญญาตรี	20	5.7
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3	.9
อาชีพ		
เกษตรกร	71	20.2
รับจ้างทั่วไป	127	36.2
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	50	14.2

ตาราง 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	351	100.00
อาชีพ (ต่อ)		
พนักงานบริษัทเอกชน	46	13.1
นักเรียน/นักศึกษา	10	2.8
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13	3.7
ว่างงาน	30	8.5
ข้าราชการบำนาญ	4	1.1
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	89	25.4
5,001 - 10,000 บาท	129	36.8
10,001 - 20,000 บาท	113	32.2
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	20	5.7
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย		
หมู่ที่ 1 บ้านหีบ	46	12.5
หมู่ที่ 2 บ้านตะโก	40	11.5
หมู่ที่ 3 บ้านวังปลาแดง	26	7.3
หมู่ที่ 4 บ้านระบาง	34	10.0
หมู่ที่ 5 บ้านมะขามหย่อง	35	10.5
หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง	47	13.1
หมู่ที่ 7 บ้านโรงเจ้าคุณ	16	4.6
หมู่ที่ 8 บ้านวังญวน	20	5.7
หมู่ที่ 9 บ้านปากรื่อง	12	3.4
หมู่ที่ 10 บ้านลำปลาซ่า	13	3.7
หมู่ที่ 11 บ้านวังโพธิ์	34	9.7
หมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ	28	8.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	351	100.00
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่		
0 - 1 ปี	4	1.1
2 - 5 ปี	4	1.1
6 - 14 ปี	28	8.0
15 ปี ขึ้นไป	315	89.7

จากตาราง 2 พบว่าประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 351 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 มีอายุ 31-45 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 หมู่บ้านที่อยู่อาศัย คือ หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน	4.06	.525	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการของท่านให้อบต.เพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน	4.16	.371	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมโครงการ เพื่อนำบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.64	.492	มากที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.88	.330	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการทำโครงการ/กิจกรรม ที่มีผลกระทบต่อหมู่บ้านของท่าน	4.15	.381	มาก
6. อบต.ได้เปิดโอกาสให้ท่านได้เสนอข้อมูลพื้นฐานชุมชนเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.76	.427	มากที่สุด
7. อบต.ได้เปิดโอกาสให้ท่านร่วมแสดงความ คิดเห็นประกอบการจัดทำประเด็นการพัฒนาแผน ยุทธศาสตร์ในเวทีประชาคม	4.17	.376	มาก
8. อบต.ให้ท่านเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการ ของหมู่บ้านเข้าไปสู่การทำแผนพัฒนาห้าปีในเวที ประชาคม	4.89	.311	มากที่สุด
โดยรวม	4.46	.288	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.46$, S.D. $= .288$) และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า อบต. ให้ท่านเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านเข้าไปสู่การวางแผนพัฒนาห้าปีในเวทีประชาคม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.23	.519	มากที่สุด
2. ท่านมีส่วนร่วมคัดเลือกเป็นตัวแทนกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.23	.519	มากที่สุด
3. ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.57	.684	มากที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงินเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น	4.81	.626	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมในการออกแรงในการทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาในชุมชน	4.22	.517	มากที่สุด
6. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน	4.59	.591	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบระยะเวลาใน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน	4.12	.429	มาก
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	4.97	.183	มากที่สุด
โดยรวม	4.47	.392	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.47$, S.D. = .392) และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงินเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบระยะเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการแก้ไข ปัญหา/ความต้องการที่ได้เสนอเข้า แผนพัฒนาท้องถิ่น	4.06	.525	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยตรง หรือโดยอ้อมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี	4.17	.376	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการ พัฒนาระบบสาธารณสุขปภคขององค์การ บริหารส่วนตำบล	4.76	.427	มากที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต/ สวัสดิการ	4.85	.448	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมรับความสะดวกในการ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย	4.27	.449	มากที่สุด
6. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน	4.48	.799	มากที่สุด
7. ท่านมีส่วนร่วมได้รับความช่วยเหลือจาก องค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับงาน ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	4.15	.364	มาก
8. หมู่บ้านของท่านได้รับการพัฒนาตาม แผนงานที่เสนอเอาไว้ในแผนพัฒนา ท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.78	.622	มากที่สุด
โดยรวม	4.44	.308	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .308) และเมื่อวิเคราะห์ใน รายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพ ชีวิต/สวัสดิการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ หมู่บ้านของท่านได้รับการพัฒนาตามแผนงาน ที่เสนอเอาไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล และน้อยที่สุด ท่านมีส่วนร่วม รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหา/ความต้องการที่ได้เสนอเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล	4.09	.568	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมติดตามการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.00	.578	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้าน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนิน โครงการ	4.83	.494	มากที่สุด
4. ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การใช้ จำยงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.70	.816	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.11	.460	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. ท่านมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านข้อมูล สถิติต่าง ๆ เช่น จำนวนรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ผลผลิต จากสินค้า ความพึงพอใจของประชาชนในการเข้า ร่วมกิจกรรม เป็นต้น	4.70	.816	มากที่สุด
7. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ ด้วยตัวเอง	4.11	.476	มาก
8. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้นจากโครงการ	4.83	.513	มากที่สุด
โดยรวม	4.42	.520	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.42$, S.D. = .520) และเมื่อวิเคราะห์ ในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล และท่านมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านข้อมูลสถิติต่าง ๆ เช่น จำนวนรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ผลผลิตจากสินค้า ความพึงพอใจของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.46	.288	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.47	.392	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.44	.308	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล	4.42	.520	มากที่สุด
โดยรวม	4.45	.320	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($= 4.45$, S.D. = .320) และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ
อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล
อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

โดยมีสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตาราง 8 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนก
ตามเพศ

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	เพศ				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย (n = 154)		หญิง (n = 197)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.47	.27	4.46	.29	.177	.859
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	4.45	.39	4.48	.39	-.643	.521
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.44	.28	4.44	.32	.207	.836
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล	4.41	.55	4.43	.49	-.417	.677
รวม	4.44	.31	4.45	.32	-.277	.782

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Independent sample t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.570	3	.190	2.315	.076
	ภายในกลุ่ม	28.498	347	.082		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	.575	3	.192	1.245	.293
	ภายในกลุ่ม	53.373	347	.154		
	รวม	53.948	350			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.331	3	.110	1.161	.325
	ภายในกลุ่ม	32.966	347	.095		
	รวม	33.296	350			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.704	3	.235	.864	.460
	ภายในกลุ่ม	94.248	347	.272		
	รวม	94.952	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.119	3	.040	.385	.764
	ภายในกลุ่ม	35.773	347	.103		
	รวม	35.892	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.128	6	.188	2.315	.033*
	ภายในกลุ่ม	27.940	344	.081		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.062	6	.177	1.152	.332
	ภายในกลุ่ม	52.886	344	.154		
	รวม	53.948	350			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.248	6	.208	2.233	.040*
	ภายในกลุ่ม	32.048	344	.093		
	รวม	33.296	350			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.293	6	.382	1.419	.207
	ภายในกลุ่ม	92.659	344	.269		
	รวม	94.952	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.096	6	.183	1.806	.097
	ภายในกลุ่ม	34.796	344	.101		
	รวม	35.892	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 มี 2 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนค่า Sig. น้อยกว่าค่า = .05 มี 2 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างกัน จึงนำมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least - significant different) ได้แสดงผลดังตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับปวช.	ระดับปวส.	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา							
ระดับประถมศึกษา			.0812*		.1400*		
ระดับมัธยมศึกษา							
ระดับปวช.					.1854*		
ระดับปวส.							
ระดับปริญญาตรี			.1687*		.2275*		
สูงกว่าระดับปริญญาตรี							

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา (.0812) และ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส. (.1400) ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวช. มีระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มี ระดับการศึกษาปวส. (.1854) และส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีระดับ การศึกษามัธยมศึกษา (.1687) และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส. (.2275)

ตาราง 12 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วม ในผลประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นราย

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ระดับ ประถม ศึกษา	ระดับ ประถม ศึกษา	ระดับ มัธยม ศึกษา	ระดับ ปวช.	ระดับ ปวส.	ระดับ ปริญญา ตรี	สูงกว่า ระดับ ปริญญา ตรี
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา			.0828*		.1437*		
ระดับประถมศึกษา							
ระดับมัธยมศึกษา							
ระดับปวช.					.1990*		
ระดับปวส.							
ระดับปริญญาตรี			.1854*		.2462*		
สูงกว่าระดับปริญญาตรี							

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา (.0828) และ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส. (.1437) ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวช. มีระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มากกว่าประชาชนที่มี ระดับการศึกษาปวส. (.1990) และส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มากกว่าประชาชนที่มีระดับ การศึกษามัธยมศึกษา (.1854) และมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส. (.2462)

ตาราง 13 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนก ตามอาชีพ

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่าง					
	กลุ่ม	1.224	7	.175	2.153	.038*
	ภายในกลุ่ม	27.844	343	.081		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่าง	.915	7	.131	.845	.550
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	53.033	343	.155		
	รวม	53.948	350			

ตาราง 13 (ต่อ)

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
3. ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่าง	1.183	7	.169	1.805	.085
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	32.114	343	.094		
	รวม	33.296	350			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามประเมินผล	ระหว่าง	1.622	7	.232	.851	.545
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	93.330	343	.272		
	รวม	94.952	350			
รวม	ระหว่าง	1.017	7	.145	1.429	.192
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	34.875	343	.102		
	รวม	35.892	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 มี 3 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทธย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนค่า Sig. น้อยกว่าค่า = .05 มี 1 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอยุทธย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกัน จึงนำมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least - significant different) ได้แสดงผลดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพเป็นรายกลุ่ม

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน บริษัท เอกชน	นักเรียน/ นักศึกษา	รับ ราชการ/ รัฐวิสาห กิจ	ว่างงาน	ข้าราชการ บำนาญ
เกษตรกร				.1170*				
รับจ้างทั่วไป								
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว								
พนักงานบริษัทเอกชน								
นักเรียน/นักศึกษา								
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		.2311*	.2480*	.2654*			.2064*	
ว่างงาน								
ข้าราชการบำนาญ								

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายกลุ่มด้วยวิธีการของ LSD พบว่า
ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมใน
การตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (.1170) และส่วนประชาชนที่มี
อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมใน
การตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป (.2311) มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/
ธุรกิจส่วนตัว (.2480) มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (.2654) และมากกว่า
ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการบำนาญ (.2064)

ตาราง 15 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่าง					
	กลุ่ม	.261	3	.087	1.047	.372
	ภายในกลุ่ม	28.807	347	.083		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่าง	.378	3	.126	.816	.486
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	53.570	347	.154		
	รวม	53.948	350			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่าง	.318	3	.106	1.114	.343
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	32.979	347	.095		
	รวม	33.296	350			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่าง	.786	3	.262	.966	.409
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	94.166	347	.271		
	รวม	94.952	350			
รวม	ระหว่าง	.212	3	.071	.687	.560
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	35.680	347	.103		
	รวม	35.892	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขใต้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขใต้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่าง					
	กลุ่ม	.148	11	.013	.157	.999
	ภายในกลุ่ม	28.921	339	.085		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่าง	3.303	11	.300	2.010	.027*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	50.645	339	.149		
	รวม	53.948	350			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่าง	.272	11	.025	.254	.993
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	33.025	339	.097		
	รวม	33.296	350			

ตาราง 16 (ต่อ)

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามประเมินผล	ระหว่าง	7.610	11	.692	2.685	.003*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	87.342	339	.258		
	รวม	94.952	350			
รวม	ระหว่าง	1.574	11	.143	1.414	.165
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	34.318	339	.101		
	รวม	35.892	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 มี 2 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่แตกต่างกันส่วนค่า Sig. น้อยกว่าค่า = .05 มี 2 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล แตกต่างกัน จึงนำมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least – significant different) ได้แสดงผลดังตาราง 17-18

ตาราง 17 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่เป็นรายคู่

	หมู่ที่ 1 บ้าน หีบ	หมู่ที่ 2 บ้านตะโก	หมู่ที่ 3 บ้าน วัง ปลา แดง	หมู่ที่ 4 บ้าน ระ บาง	หมู่ที่ 5 บ้าน มะ ขาม ห้อย	หมู่ที่ 6 บ้าน โรง หลวง	หมู่ที่ 7 บ้าน โรง เจ้า คุณ	หมู่ที่ 8 บ้าน วัง ญวน	หมู่ที่ 9 บ้าน ปาก ร่อง	หมู่ที่ 10 บ้านลำ ปลาช่า	หมู่ที่ 11 บ้านวัง โพธิ์	หมู่ที่ 12 บ้าน ไผ่ สอง กอ
หมู่บ้านที่อาศัยอยู่												
หมู่ที่ 1 บ้านหีบ		.2926*										
หมู่ที่ 2 บ้านตะโก												
หมู่ที่ 3 บ้านวังปลาแดง			.2926*									
หมู่ที่ 4 บ้านระบาง				.2633*								
หมู่ที่ 5 บ้านมะขามห้อย					.3015*							
หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง						.2812*						
หมู่ที่ 7 บ้านโรงเจ้าคุณ							.3125*					
หมู่ที่ 8 บ้านวังญวน								.2937*				
หมู่ที่ 9 บ้านปากร่อง									.2604*			
หมู่ที่ 10 บ้านลำปลาช่า										.3004*		
หมู่ที่ 11 บ้านวังโพธิ์											.3106*	
หมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ												.2812*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD พบว่า
ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 1 บ้านหีบ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มากกว่าประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก

[illegible]

อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก (.3106) และส่วนประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยหมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มากกว่าประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก (.2812)

ตาราง 18 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผล จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่เป็นรายคู่

	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5 บ้าน มะ	หมู่ที่ 6 บ้าน โรง	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12
หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	บ้าน หีบ	บ้านตะโก	บ้าน วัง ปลา แดง	บ้าน ระ บาง	มะ ขาม หย่อง	โรง หลวง	บ้าน โรง เจ้า คุณ	บ้าน วัง ญวน	บ้าน ปาก ร่อง	บ้านลำ ปลาซ่า	บ้าน วัง โพธิ์	บ้าน ไผ่ สอง กอ
หมู่ที่ 1 บ้านหีบ		.4233*										
หมู่ที่ 2 บ้านตะโก												
หมู่ที่ 3 บ้านวังปลาแดง												
หมู่ที่ 4 บ้านระบาง												
หมู่ที่ 5 บ้านมะขามหย่อง												
หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง												
หมู่ที่ 7 บ้านโรงเจ้าคุณ												
หมู่ที่ 8 บ้านวังญวน												
หมู่ที่ 9 บ้านปากร่อง												
หมู่ที่ 10 บ้านลำปลาซ่า												
หมู่ที่ 11 บ้านวังโพธิ์												
หมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ												

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

[illegible]

ส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลมากกว่าประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก (.5314) ส่วนประชาชนที่มี หมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 11 บ้านวังโพธิ์ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมี ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลมากกว่าประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก (.4398) และส่วนประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ มีระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มี หมู่บ้านที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 บ้านตะโก (.4634)

ตาราง 19 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่าง					
	กลุ่ม	.173	3	.058	.692	.558
	ภายในกลุ่ม	28.895	347	.083		
	รวม	29.068	350			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่าง	.070	3	.023	.151	.929
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	53.877	347	.155		
	รวม	53.948	350			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่าง	.137	3	.046	.478	.698
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	33.159	347	.096		
	รวม	33.296	350			

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามประเมินผล	ระหว่าง	.030	3	.010	.037	.991
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	94.922	347	.274		
	รวม	94.952	350			
	รวม					
	ระหว่าง	.047	3	.016	.150	.930
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	35.845	347	.103		
	รวม	35.892	350			
	รวม					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งหมด 351 ชุด เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าที และ ค่าเอฟ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-45 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท หมู่บ้านที่อยู่อาศัย คือ หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ 15 ปีขึ้นไป

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ มีแนวทางที่ อบต. จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูวิทย์ นาเพีย (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษา อำเภอสรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนพัฒนาชุมชน มีระบบการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และการประเมินผลความสำเร็จการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ชุมชน ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้งจัดทำชุมชนต้นแบบ สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอื่น ๆ

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่อง อบต. ให้ท่านเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านเข้าไปสู่การทำแผนพัฒนาห้าปีในเวทีประชาคม ทั้งนี้อาจเพราะประชาชนต้องการเสนอปัญหาความต้องการเพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาชุมชน หมู่บ้านของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนัดดีลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อสนองปัญหาความต้องการของชุมชนทุกครั้ง เทศบาลควรได้จัดทำโครงการ

ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ของกลุ่มแม่บ้านเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น เทศบาลควรให้เงินค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชน ที่ได้เข้าร่วมโครงการกับเทศบาล ควรให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ควรให้มีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างที่เทศบาลได้ดำเนินการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ พิgulศรี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้นำเสนอแผนงาน โครงการกิจกรรม และให้เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นกับเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเพราะประชาชนให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น ประชาชนเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อออกเสียงเพื่อคัดเลือกโครงการที่จำเป็นที่สุดเข้าบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำเป็นโครงการแก้ไขปัญหาในชุมชน จึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมประชาคม สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชาภรณ์ พรหมชื่น (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ควรให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของประชาชน รองลงมา คือ ควรให้ อบต. มีการประชาสัมพันธ์แผนให้มากกว่านี้ และควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้เล็งเห็นปัญหาเร่งด่วนของหมู่บ้านที่มีปัญหามากที่สุดตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ พิgulศรี (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับจ้างเหมาโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลได้ดำเนินการให้บริการกับประชาชน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต/สวัสดิการ ทั้งนี้อาจเพราะประชาชนให้ความร่วมมือในด้านการพัฒนากลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน การพัฒนาการศึกษากีฬาและนันทนาการ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการจัดเวทีประชาคม

หมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุลดา วงศ์ใหญ่ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้ประชาชนรับผลประโยชน์อย่างยั่งยืนและถูกต้องและกระจายในทุกพื้นที่เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเร่งด่วน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวัฒน์ พิกุลศรี (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลควรให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบบริหารงานและการพัฒนาของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทศบาลควรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี หรือแจกจ่ายให้กับประชาชนให้มากขึ้น

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้และไม่เห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลโครงการแผนการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้น เนื่องจากเข้าใจว่าเมื่อมีโครงการเกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนเองแล้ว ถือว่าการเข้าร่วมประชุมประชาชนการจัดทำแผนโครงการที่เสนอเข้ามาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว อีกประการหนึ่งคือ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่ากระบวนการติดตามและประเมินผล เป็นหน้าที่ของผู้นำหมู่บ้าน คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งและเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการในด้านแผน จึงให้ความสนใจน้อยซึ่งอาจทำให้การแก้ไขปัญหาท้องถิ่นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเนติลักษณ์ ชกเทพ และยุภาพร ยุภาส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของเทศบาล เทศบาลควรแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็น กรรมการในการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาลควรให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวัฒน์ พิกุลศรี (2554,

บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลควรให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล การใช้ทรัพย์สินของเทศบาล

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรนภา คงหอม (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากระลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากระลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนติลักษณ์ ยกเทพ และบุภาพร บุภาส (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุปริญญ์ รัตนกุลยวิจิตร (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนมพร โคตรลือไชย (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล วัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทึบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล แม้ว่าผลการวิจัยทั้งในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ในทุกด้านยังมีจุดอ่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและพัฒนาตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายังมีจุดอ่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการแยกประเภทของปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการแยกประเภทของปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านให้มากขึ้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนในหมู่บ้านเข้าร่วมประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายังมีจุดอ่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและพัฒนาคือการมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบระยะเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน การกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนการมีส่วนร่วมในการกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านให้มากขึ้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับจ้างเหมาโครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. ได้ดำเนินการ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบบริหารงานและการพัฒนาของ อบต. ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายังมีจุดอ่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและพัฒนาคือการมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหา/ความต้องการที่ได้เสนอเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการพัฒนาของประชาชน เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการพัฒนาของประชาชน เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ให้มากขึ้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องควรเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค-เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี หรือแจกจ่ายให้กับประชาชน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายังมีจุดอ่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและพัฒนาคือการมีส่วนร่วมติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการจัดประชาพิจารณ์ให้ประชาชนเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาในอนาคต ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนการมีส่วนร่วมในการจัดประชาพิจารณ์ให้ประชาชนเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาในอนาคตให้มากขึ้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและแต่งตั้งประชาชนหรือตัวแทนประชาชนในชุมชนเพื่อให้ได้เข้าร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ควรศึกษาการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและหมู่บ้าน โดยการเสริมสร้างเทคนิคกระบวนการเรียนรู้แบบการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและใกล้เคียง เช่น เทศบาล องค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด เพื่อจะได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

Graduate School ARU.

บรรณานุกรม

Graduate School ARU.

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2543). **คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาธิตาณินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- คุณทลี รื่นรมย์. (2553). **การวิจัยการตลาด** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุสุมาลย์ มหาแสน. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์**.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง. (2557). **คู่มือมติใหม่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน**. กรุงเทพฯ :
สถาบันพระปกเกล้า.
- โกวิท พวงงาม. (2545). **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. ใน เอกสารการบรรยาย
หลักสูตรการอบรมสารวัตรสืบสวนกองบัญชาการตำรวจนครบาล. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2550). **การปกครองท้องถิ่นว่าด้วยทฤษฎีแนวคิดและหลักการ**. กรุงเทพฯ :
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- _____. (2552). **การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมติใหม่ในอนาคต** (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- จันง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2550). **สังคมวิทยา** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง. (2560). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี**. การศึกษาอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เจริญ ภัสระ. (2540, พฤษภาคม). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของภาครัฐ**.
วารสารสมาคมรัฐประศาสนตร์แห่งประเทศไทย, 12 (4), 1-3.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2539). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ :
ศักดิ์โสภาคการพิมพ์.

- นอ้าน วุฒิกกรรมรักษา. (2526). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของ
ประชาชนในโครงการก่อสร้างในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่น
ตำบลทุ่งพะยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาชุมชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2542). กฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน.
- ชูเกียรติ เปี่ยมศิริ. (2543). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย :
ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูวิทย์ นาพิก. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษาอำเภอสรีรีตะ จังหวัดศรีสะเกษ. (รายงานวิจัย).
ศรีสะเกษ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ณัฐสรณ์ อารยะพงศ์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลป่าด อำเภอกัทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ. (รายงานวิจัย).
ศรีสะเกษ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์. (2539). ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทวีศักดิ์ ปักษา. (2550). ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). การวางแผน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญญา อ่อนคง. (2553). พฤติกรรมการชมภาพยนตร์การเข้าร่วมและความพึงพอใจต่อ
กิจกรรม Starpics ฟุตฟิต For Film ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้า
ด้วยตนเองนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์การตลาด,
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ธีรวุฒิ โสภิตกุล. (2560). กฎหมายลักษณะพยาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพรณ คณานุกรณ์. (2556). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ซีวีแอลการพิมพ์.

- นุชศรา เกษบำรุง. (2560). แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมุสลิมบริเวณมัสยิด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ โรงแรมและการ
ท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เนตรนภา กองหอม. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเขากะลา อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์. การศึกษาอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชู แก้วส่อง. (2537). การวางแผนงานสาธารณสุข. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญศรี ยี่หะ. (2555). การปกครองท้องถิ่นไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทุม รอดประเสริฐ. (2539). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประเดิม แพทย์รังษี. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณี
เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. การศึกษาอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปรัชญา ศิลปะ. (2560). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลละเริง อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา.
การศึกษานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ปรียาภรณ์ พรหมชื่น (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2543). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ :
โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชน.
- ปิยนุก เพ็งคำ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบลนาเข อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- พนมพร โคตรลือไชย. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรณี ม่วงศรีจันทร์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลย่านซื่อ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์. (2543). รวบรวมความป้าชุมชน. ใน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่ารอบคุด ข้อจำกัด และทางเลือก. (หน้า 27-48). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2543). ชนบทไทย : การผันแปรในอนาคคหลังการพัฒนา. กรุงเทพฯ : พีเจ ลิฟวิ่ง.
- รศคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2546). เอกสารการสอบชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : น้ำกั้ง.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาสารคม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540, 11 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 83-84.
- ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐนัตรานนท์. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลิขิต ชีรวะดิน. (2525). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ. (2546). การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัด โดยตรง : ข้อพิจารณาเพื่อการปฏิรูปโดยองค์รวม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชากร ตรีกตรอง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิชชุดา วงศ์ใหญ่. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิรัช นิภาวรรณ. (2549). **หลักรัฐประศาสนศาสตร์ : แนวคิดและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ :
ธรรมกมลการพิมพ์.
- ศลิษา หมดลั้ง. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา
ชุมชนบ้านคลองสน ถึงอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2548). **การวิจัยธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2558). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. ค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2558, จาก [http :
kpilening.com/cleanbg/leanning](http://kpilening.com/cleanbg/leanning).
- สมนึก ปัญญาสิงห์. (2532). **การพัฒนาชุมชน**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักทะเบียนอำเภออุทัย. (2564). **ข้อมูลทะเบียนราษฎร**. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- สุนทรี พชรพันธ์. (2553). **ประชากรศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุนติลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาศ. (2560, มีนาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย.
วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 5 (ฉบับพิเศษ), 183-191.
- สุปรินญา รัตนดุลยวิจิตร. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุรพงษ์ คงศักดิ์และธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). **การหาค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)**.
จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>
- เสนาะ ดีเยาว์. (2551). **หลักการบริหาร** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อกิน รพีพัฒน์. (2560). **การศึกษาสภาพและปัญหากระบวนการจัดทำแผนชุมชน : กรณีศึกษาเขต
พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ. (2561). **แผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ. 2566 – 2570)องค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.

- อดุลย์ จาตุรงคกุล. (2550). **พฤติกรรมผู้บริโภค** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนงค์ พัฒนจักร. (2535). **การมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ : กรณีศึกษา หมู่บ้านห้วยม่วง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนุรักษ์ ลักษณะภู. (2560). **ปัจจัยในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิชัย พันธุ์เสน. (2539). **ความหวังทางออกและทางเลือกใหม่**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- อภิสิทธิ์ สรพิมพ์. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). **สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย เรื่องการจัดรูปแบบและ โครงสร้างภายใน**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- อำนาจ อนันตชัย. (2557). **การระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์หน่วยที่ 3. (หน้า 79)**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

Graduate School ARU.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รหัส.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ

อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 ด้าน

3. ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องในการเป็นตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นอย่างไร แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หากท่านไม่เห็นด้วยกรุณาให้ข้อเสนอและความคิดเห็นเพิ่มเติม

4. การตอบแบบสอบถามจะไม่ส่งผลกระทบในทางลบใดๆ ต่อท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นที่เป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นสิ่งที่เป็คุณค่าต่อการหาแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอกราบขอบพระคุณในการให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง

นางสาวแก้วดา ยาวะ โนนาส

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามโดยใช้เครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 18 - 30 ปี

☐ 31 - 45 ปี

☐ 46 - 60 ปี

☐ มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

☐ ระดับประถมศึกษา

☐ ระดับมัธยมศึกษา

☐ ระดับ ปวช.

☐ ระดับ ปวศ.

☐ ระดับปริญญาตรี

☐ สูงกว่าระดับปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ เกษตรกร

☐ รับจ้างทั่วไป

☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

☐ พนักงานบริษัทเอกชน

☐ นักเรียน/นักศึกษา

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

☐ ว่างาน

☐ ข้าราชการบำนาญ

5. รายได้

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐ 5,001 - 10,000 บาท

☐ 10,001 - 20,000 บาท

☐ มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป

6. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

☐ หมู่ที่ 1 บ้านหีบ

☐ หมู่ที่ 2 บ้านตะโก

☐ หมู่ที่ 3 บ้านวังปลาแดง

☐ หมู่ที่ 4 บ้านระบาง

☐ หมู่ที่ 5 บ้านมะขามหย่อง

☐ หมู่ที่ 6 บ้านโรงหลวง

☐ หมู่ที่ 7 บ้านโรงเจ้าคุณ

☐ หมู่ที่ 8 บ้านวังญวน

☐ หมู่ที่ 9 บ้านป่ากร่อง

☐ หมู่ที่ 10 บ้านลำปลาเช่า

☐ หมู่ที่ 11 บ้านวังโพธิ์

☐ หมู่ที่ 12 บ้านไผ่สองกอ

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่

☐ 0 - 1 ปี☐ 2 - 5 ปี☐ 6 - 14 ปี☐ 15 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

คำชี้แจง : ให้ท่านประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามระดับและความหมายโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหีบ อำเภอกอสุทรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความ ต้องการของชุมชน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการ ของท่านให้ อบต. เพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรม โครงการ เพื่อนำบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น					
4	ท่านมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
5	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการทำโครงการ/ กิจกรรม ที่มีผลกระทบต่อหมู่บ้านของท่าน					

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหีบ อำเภอยุทธย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ต่อ)						
6	อบต. ได้เปิด โอกาสให้ท่าน ได้เสนอข้อมูลพื้นฐาน ชุมชนเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
7	อบต. ได้เปิด โอกาสให้ท่านร่วมแสดงความคิดเห็น ประกอบการจัดทำประเด็นการพัฒนาแผน ยุทธศาสตร์ในเวทีประชาคม					
8	อบต. ให้ท่านเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการ ของหมู่บ้านเข้าไปสู่การทำแผนพัฒนาห้าปีในเวที ประชาคม					
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
9	ท่านมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล					
10	ท่านมีส่วนร่วมคัดเลือกเป็นตัวแทนกรรมการใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล					
11	ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำ แผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล					
12	ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงินเพื่อ นำไปพัฒนาท้องถิ่น					
13	ท่านมีส่วนร่วมในการออกแรงในการทำกิจกรรม หรือ โครงการเพื่อพัฒนาในชุมชน					
14	ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อใช้ในการ ทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน					
15	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบระยะเวลาใน การทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหีบ อำเภอดุขไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ต่อ)						
16	ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์						
17	ท่านมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหา/ความต้องการที่ได้เสนอเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น					
18	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี					
19	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล					
20	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต/สวัสดิการ					
21	ท่านมีส่วนร่วมรับความสะดวกในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย					
22	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน					
23	ท่านมีส่วนร่วมได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย					
24	หมู่บ้านของท่านได้รับการพัฒนาตามแผนงานที่เสนอเอาไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล						
25	ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล					
26	ท่านมีส่วนร่วมติดตามการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น					
27	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้าน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนิน โครงการ					
28	ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การใช้ จ่ายงบประมาณในการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล					
29	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล					
30	ท่านมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านข้อมูล สถิติต่างๆ เช่น จำนวนรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ผลผลิต จากสินค้า ความพึงพอใจของประชาชนในการเข้า ร่วมกิจกรรม เป็นต้น					
31	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ความสำเร็จของโครงการต่างๆด้วยตัวเอง					
32	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้นจากโครงการ					

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลในการวิจัย

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ว ๒๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ เพียรการค้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดทำทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการจัดทำทำการค้นคว้าอิสระ ของ นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ว ๒๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ภาณุพงศ์ ศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุ้ย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระ ของ นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ว ๒๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธี โกสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระ ของ นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น

Reliability ตอนที่ 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Part 1	Value	-.298 ^a
		N of Items	4 ^b
	Part 2	Value	-1.832E-14 ^a
		N of Items	3 ^c
	Total N of Items		7
Correlation Between Forms			.213
Spearman-Brown	Equal Length		.552
Coefficient	Unequal Length		.554
Guttman Split-Half Coefficient			.448

- a. The value is negative due to a negative average covariance among items. This violates reliability model assumptions. You may want to check item codings.
- b. The items are: อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้.
- c. The items are: รายได้, หนี้บ้าน, ระยะเวลา, เพศ.

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
อายุ	2.8667	1.07425	30
การศึกษา	2.5333	1.61316	30
อาชีพ	3.7333	2.44855	30
รายได้	2.0000	.83045	30
หมู่บ้าน	2.0000	.00000	30
ระยะเวลา	3.9333	.25371	30
เพศ	1.5000	.50855	30

Graduate School ARU.

Reliability ตอนที่ 2

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.940	32

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
B1.1	4.1333	.73030	30
B1.2	4.2667	.44978	30
B1.3	4.5000	.62972	30
B1.4	4.7000	.53498	30
B1.5	4.2000	.55086	30
B1.6	4.8333	.37905	30
B1.7	4.3333	.47946	30
B1.8	4.8000	.40684	30
B2.1	4.0333	1.03335	30

B2.2	4.0333	1.03335	30
B2.3	3.8667	1.45586	30
B2.4	4.0000	1.57568	30
B2.5	4.0333	.96431	30
B2.6	4.1000	1.09387	30
B2.7	3.8667	.81931	30
B2.8	4.7667	.56832	30
B3.1	4.1333	.73030	30
B3.2	4.3333	.47946	30
B3.3	4.8333	.37905	30
B3.4	4.4333	.97143	30
B3.5	4.5333	.50742	30
B3.6	3.8333	1.36668	30
B3.7	4.2000	.40684	30
B3.8	4.6000	.81368	30
B4.1	3.5333	1.33218	30
B4.2	3.5667	1.00630	30
B4.3	4.2333	1.19434	30
B4.4	3.8000	1.62735	30
B4.5	3.7667	.97143	30
B4.6	3.8000	1.62735	30
B4.7	3.7333	1.04826	30
B4.8	4.2000	1.27035	30

ภาคผนวก ง

ผลการทดสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

หลักเกณฑ์การตรวจสอบค่า IOC

การวิเคราะห์เครื่องมือ (แบบสอบถาม) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือ ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) แล้วประเมินผลเครื่องมือ ดังนี้

ให้ค่าคะแนน	+1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้ค่าคะแนน	0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้ค่าคะแนน	-1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตรการหาค่า IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

โดยกำหนดให้

IOC	=	ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
$\sum R$	=	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ
N	=	จำนวนกรรมการผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC)
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อที่	ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
1	ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	+1
2	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการของท่านให้ อบต. เพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน	+1	+1	+1	+1
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมโครงการ เพื่อนำบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
4	ท่านมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
5	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการทำโครงการ/กิจกรรม ที่มีผลกระทบต่อหมู่บ้านของท่าน	+1	+1	+1	+1
6	อบต. ได้เปิดโอกาสให้ท่านได้เสนอข้อมูลพื้นฐานชุมชนเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
7	อบต. ได้เปิดโอกาสให้ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นประกอบการจัดทำประเด็นการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ในเวทีประชาคม	+1	+1	+1	+1
8	อบต. ให้ท่านเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านเข้าไปสู่การทำแผนพัฒนาห้าปีในเวทีประชาคม	+1	+1	+1	+1
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ					
9	ท่านมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1

ข้อที่	ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ต่อ)					
10	ท่านมีส่วนร่วมคัดเลือกเป็นตัวแทนกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
11	ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
12	ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงิน เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
13	ท่านมีส่วนร่วมในการออกแรงในการทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาในชุมชน	+1	+1	+1	+1
14	ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน	+1	+1	+1	+1
15	ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน	+1	-1	+1	+0.33
16	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบระยะเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน	+1	+1	+1	+1
17	ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์					
18	ท่านมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหา/ความต้องการที่ได้เสนอเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
19	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี	+1	+1	+1	+1
20	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
21	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต/สวัสดิการ	+1	+1	+1	+1

ข้อที่	ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (ต่อ)					
22	ท่านมีส่วนร่วมรับความสะดวกในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย	+1	+1	+1	+1
23	ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการแก้ไขปัญหาคาความยากจน	+1	+1	+1	+1
24	ท่านมีส่วนร่วมได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	+1	+1	+1	+1
25	หมู่บ้านของท่านได้รับการพัฒนาตามแผนงานที่เสนอเอาไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล					
26	ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
27	ท่านมีส่วนร่วมติดตามการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1
28	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนิน โครงการ	+1	+1	+1	+1
29	ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
30	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1
31	ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	-1	+1	+0.33

ข้อที่	ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ต่อ)				
32	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	+1	-1	+1	+0.33
33	ท่านมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านข้อมูลสถิติต่างๆ เช่น จำนวนรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ผลผลิตจากสินค้าความพึงพอใจของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น	+1	+1	+1	+1
34	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการต่างๆด้วยตัวเอง	+1	+1	+1	+1
35	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ	+1	+1	+1	+1

ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งหมด เฉลี่ยเท่ากับ 0.942

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือ

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ / ๒๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประดูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตกระหนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนหญ้านาง

ด้วย นางสาวแก้วตา ยาวะโนภาส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลดอนหญ้านาง เพื่อใช้ประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความสมบูรณ์ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /ว ๒๖๘.๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตู่ชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำงานค้นคว้าอิสระ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ

ด้วย นางสาวแก้วดา ยาวะโนภาส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อใช้ประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	แก้วตา ขาวะโนภาส
วัน เดือน ปีเกิด	16 มกราคม 2535
ที่อยู่	38/2 หมู่ 4 ตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหีบ อำเภอบัวลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่ง	นักจัดการงานทั่วไป
มือถือ	064-2967525
E-Mail	kaewta160135@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหมื่นถ่าน จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2550	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟ ทิพวัล จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. 2553	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซนต์โยเซฟ ทิพวัล จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. 2558	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2565	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา